

Déli Hírlap

Redacția și administrația:
TIMIȘOARA, I. Piața Brătianu No. 3.
Telefon: 28—10

GAZETA MAGHARILOR
DIN BANAT

Nr. cererii de insc. in Reg. publ. per. 934/1938
Trib. Timisoara
Redactor resp. Dr. VARNAY ELEMÉR

Száll a pletyka

szájról-szájra és ahogyan cserélgeti, váltogatja a szenciációkra szomjas ajkakat, úgy terjed és nő, mint ha nagyságban versenyre akarna kelni a pletykázó szájjakkal. A kormány és a magyarság között létesült egyezmény nagyszerű ürügy a politikai kávéházi konradoknak, hogy képzeletük szüleményeivel kápráztassák el azokat, akik elég naivak felülni színes kitalálásainak. Mint valamikor a világháborúban, úgy terjesztik ezek is a defétizmust. Elhelyezik kis szellemi petárdákat itt is, ott is és nyálcusurgatva lesik, mikor robbannak. Ezek a robbanások nem okoznak komoly károkat, nyomukban nem marad más, mint kormos hamu és bűz. Ezekről az orrfacsaró bűzös manőverekről érkeznek hírek innen is, onnan is. A nemzeti defétizmus rémhír-erjesztőinek minden eszköze jó és alkalmas, hogy zavart okozzanak. Pletykát pletykára halmoznak, sokszor egymásnak ellentmondó híreket terjesztenek, hogy annál könnyebben megzavarják azokat, akiknél szószátyárkodásuk könnyelmű hitre talál. Arról beszélnek, hogy a régi magyarpartii vezetők és a Magyar Párt vezetésében annak idején vezető szerephez nem jutottak között mélyreható ellentétek vannak, már meg is indult a szervezkedés, a hívők gyűjtése egyik részről is, a másik részről is, nem a közösség részére, nem az együttes, közös érdekek szolgálatára, nem is párhuzamosan haladva, hanem egymás ellen. Felhangzik a vád, hogy a magyarság csoportokra oszlik, az engedélyezett egységes párton belül frakciók alakulnak, az egyik jobboldali, a másik baloldali, az egyik keresztény, a másik szabadkőműves, az egyik Bethlen-párti, a másik Szász-párti, rövidesen megindul az egyes csoportok között a sajtóháború is, már lapvásárlások is történtek a veszekedés minél nagyobb nyilvánosság előtt való lefolytathatása érdekében, a disszidensek külön szervezkednek, holott a párt még sem alakult és így tovább, végtelen sorban és változatosságban, hogy mindenki kiválogathassa a gusztyusának leginkább megfelelő változatot. Tudnak mindent mindenkiről és mindenről, ami Kolozsvárott, Brassóban, Aradon vagy Temesvárott történt, belátnak a kulisszák mögé, ellesik az összes titkos gondolatokat, jósolnak reumás lábuk fájdalomából és a leveli béka reggeli ébredéséből. Kik ezek a bacillushordozók és mit akarnak? Kinek vagy kiknek az érdekében és miért űzik kisdéd játékaikat? Becsületes magyar nem áll sem mellettük sem mögöttük, az bizonyos. A magyarság — nem győzzük eléggé hangoztatni — eszmények szolgálatában áll. Ezek az eszmények szentek és közősek mindannyiunk számára. Követésükben nincs különbség közöttünk. Ezt az eszményt a Bányában a magyarság egyetlen szervezete legutolsó közgyűlésén határozottan és programatikusan leszögezte. Ezeknek az érdekeknek vagyunk pártolói, szószólói és harcosai mindannyian. A program, a célkitűzés a Magyar Párt feloszlata óta sem változott, csak a forma, a melyben a program megvalósítja az újabb törvényes rendelkezések folytán lehetővé válik, lett más. Vannak talán olyanok, akik a múltban is megpróbálták, hogy egyszerre két széken üljenek és érzik, hogy ez az új érában nem igen fog nekik sikerülni és ezért áskálódnak most. Nem fog sikerülni, mert a magyarság is tanult saját kárán. Hitvány kis férgök munkája ez a titkos acsarkodás, mely nem járhat eredménnyel. Az egészséges magyar nemzettest kivetni magából ezeket a parazitákat. Meg nem állítja utóbban a romániai magyarságot semmiféle vakondok munka, mert népi csoportunknak

Franco bevonult Barcelonába

Csütörtökön délelőtt kezdődött meg a bevonulás. — Lisztet, csokoládét, élelmiszert vittek a polgári lakosságnak. — Nagy nyugtalanság a nemzeti közti sajtóban

Chamberlain szombaton, Roosevelt és Daladier vasárnap rádiószózatot tartanak

BILBAOBÓL jelentik: A Német Távirati Iroda jelenti a katalán arcvonalról: Ma délelőtt érkezett jelentés szerint a spanyol nemzeti erők ma délelőtt megkezdtek bevonulásaikat Barcelonába. A lakosság ujjongva fogadta a csapatokat. A spanyol nemzetiek lényeges ellenállás nélkül vonultak be Barcelonába. A spanyol nemzetiek délelőtt fejezték be Barcelona bekerítését. Ugyanakkor a marokkói hadtest, a novarral had est és kisebb csoportok megkezdtek a bevonulást. A Stefani-ügynökség jelentése szerint a nemzetiek ellenállás nélkül foglalták el a katalán fővárost. A nemzeti csapatok élén Franco tábornok diadalmenetben vonult be Barcelonába.

A reggeli óráktól kezdve a főváros előtt 80.000 emberrel állott Jague tábornok és lábhöz tett fegyverrel várták a délelőtti órákban a város teljes bekerítését. A diplomáciai testület tagjai elhagyták a fővárost. Távozásuk előtt a köztársasági vezetők ígéretet tettek, hogy a Barcelonában lévő politikai foglyoknak nem történik bánódásuk.

Olaszország négyhatalmi konferenciát fog javasolni

Párisból jelentik: A világsajtót mind élelkebben foglalkoztatja a spanyol helyzet. A párisi lapok Barcelona közeli elcsúszást jósolják és messzemenő következtetéseket vonnak le. — A Jour azt írja, hogy Franco tábornok győzelme után a spanyol nemzetiek rövidesen bevonulnak Madridba és Valenciába is. — A Figaro azt reméli, hogy francia részről nem fogják a katalán vezéreket felesleges ellenállásra készíteni. Franciaországnak a két fél közötti békés szellemben kell közbe lépni és hangsúlyozza a lap, hogy éppen itt lenne az ideje, hogy Franciaország nagy követelést küldjön a spanyol nemzetiek oldalára. — Az Epoque szerint Franco csapatainak győzelme a Berlin—római tengely győzelmét jelenti.

Londoni jelentések szerint az angol lapok is nagy tudósításokban foglalkoznak a spanyol eseményekkel és megjegyzéseket fűznek a közel jövő politikai eshetőségeihez. A legtöbb lap valószínűnek tartja, hogy Franco győzelme után Mussolini négyhatalmi értekezletet hív össze, a melynek a programja a következő lesz:

1. A spanyolországi vérontás mielőbbi megszüntetése;
2. A spanyol nép önmaga döntson sorsa felett, egyetértesen Német- és Olaszországgal, a melyek segítséget nyújtotak Franco tábornoknak;
3. A négy nagyhatalom együttműködésével akadályozza meg bármilyen kommunista kormány, vagy népfrent megalakulását Katalóniában, vagy Madridban.

mány, vagy népfrent megalakulását Katalóniában, vagy Madridban.

A Daily Mail is tud az esetleges négyhatalmi értekezlet tervéről és értesülése szerint Rómában ezzel kapcsolatban a földközitengeri (ery kidolgozásának lehetőségét emlegetik, amely meg udná oldani az összes függőben levő kérdéseket.

FRANCO ANGLIÁTOL KÉR TÖKÉT ÉS NYERSANYAGOT

A Daily Mail jelenti, hogy Franco tábornok londoni ügynöke útján közölte az angol kormánnyal, hogy mihelyt a polgárháború túlhalad a döntő szakaszon és ő megteremtette az általános elismert ideiglenes kormányát, haladéktalanul követelni fogja az összes idegen önkéntesek hazaszállítását. Ez most, Barcelona elfoglalása után, várható. Franco tábornok ennek ellenében azt kéri, hogy Anglia biztosítsa Spanyolország ellátását bizonyos nyersanyagokkal és nyújtson tökét az állam ujjaépítésére.

HÉTÓN ŰLESEZIK A REICHSTAG

BERLINBŐL jelentik: Göring vezértábornagy, a német birodalmi gyűlés elnöke, hétfő este nyolc órára összehívta a birodalmi gyűlést. Napirenden szerepel a birodalmi gyűlés megalakulása és a német birodalmi kormány nyilatkozata.

Roosevelt, Chamberlain és Daladier rádiószózata

LONDONBŐL jelentik: A három demokrata világhatalom: Franciaország, Anglia és az Egyesült Államok kormányai diplomáciai úton abban állapodtak meg, hogy még Hiler január 30-iki beszéde előtt rádiószózatot intézzenek a világhoz. Chamberlain angol miniszterelnök január 28-án Birminghamban fog beszélni, míg Roosevelt és Daladier vasárnap mondanak rádióbeszédet.

Miért jár gyarmat a németeknek?

A Daily Telegraph szerint Hitler a birodalmi gyűlésen elmondandó beszédében ki fogja jelenteni, hogy Németország gyarmati követeléseit azért jogosnak, mert

Németország jóvátétel címén óriási összeget fizetett Angliának és Franciaországnak

annak a hamis vádnak az alapján, hogy Németország volt a világháború okozója. Londoni pénz-

utja nyilegyenes, nem indul és nem halad vakondok után, hanem a törvények és a most kötött egyezményben megállapított keretek között mindannyiunk boldogulása érdekében. Nincsenek egyéni érdekek, hanem csak közösségi érdek, nincsenek egyéni célkitűzések,

hanem csak az őszmagyarság programja, nincsenek Bethlen-párt és Szász-párt, hanem magyar közösség, nincsenek külön vezérek és vezérkedők, hanem mindenkifölött álló népi egység. Ennek a nemzeti egységnek a megtartására féltékenyen ügyel minden tisztességes magyar.

ügyi körökben az a vélemény, hogy Hitler azt is be fogja jelenteni, hogy az említett okokból az angol kölcsönök törlesztését Németország nem hajlandó tovább fizetni.

Berlini jelentések szerint a német külügyminisztériumban megerősítik, hogy Ciano olasz külügyminisztert a birodalmi gyűlés hétfői ülésére meghívták, de még nem tudni, vajon a külügyminiszter a meghívást elfogadja-e?

SPANYOL MENEKÜLT-TÁBOR FRANCIAORSZÁGBAN

Páris. Hivatalosan megerősítik azt a hírt, hogy Bonnet külügyminiszter tárgyalásokat folytatott Del Vayoval a katalán menekültek elhelyezése ügyében. Felmerült az a terv, hogy a spanyol-francia határon Andorra köztársaság közelében tábor létesítenek 150 ezer katalán menekült számára.

Londonból jelentik: Lord Halifax angol külügyminiszter a külügyi hivatalban csütörtökön Ascarate spanyol és Corbonne francia követel tárgyalta arról az esetleg létesítendő semleges körzetről, ahol a spanyol menekülteket helyeznék el. Erre a célra a francia-spanyol határ mentén jelölnének ki egy semleges zónát. Halifax lord hangoztatta, hogy ez a kezdeményezés francia részről indult el.

NEM ÜTKÖZTEK ELLENÁLLÁSBA A NEMZETI CSAPATOK

Barcelonából érkezett jelentés szerint a nemzeti csapatok csütörtökön elfoglalták a város kikötőnegyedét is. A visszavonuló köztársaságiak ezen a részen sem fejtették ki ellenállást, csupán egy löpöraktár felrobbantását kísérelték meg, de lettük végrehajtásában megakadályozták Franco csapatai. A marokkói csapatok élén maga Jagno tábornok haladt, akit lelkesedéssel fogadott a katalán főváros lakossága. Barcelona külvárosában,

a lövészgyűlésen, sűrű sorokban ázott fedezékeket találtak a nemzetiek, de azokat nem használták a köz.ársaságiak,

egyetlen katona sem volt bennük. A városba bevonuló nemzeti csapatokat nagy lelkesedéssel fogadta a lakosság. A város lobogódszibe öltözött, minden épületen a spanyol nemzeti zászló lengett. Franco katonáinak diadalmenetszerű bevonulását mintegy másfélmillió ember nézte végig. A lelkesedés akkor érte el a tetőfokát, amikor a csapatok az 1888. évi világkiállítás alkalmából épített gyönyörű diadalív elé érkeztek, a mely szintén a nemzetiek lobogóival volt tele.

A katonaság után tehérgyökcsik érkezik el, amelyek élelmiszerral voltak megrakva.

A nemzetiek kenyeret, húst, zsírt, lisztet, csokoládét és tejet osztottak szét a nők és a gyermekek között.

FRANCO RADIÓJON ISMERTETTE CELJAIT

A nemzeti csapatok parancsnokai csütörtökön délután a rádióban ismertették a katalán főváros elfoglalását, Franco tábornok célkitűzéseit közölték a néppel és rövid szöveget intéztek a lakossághoz. Ugyancsak barcelonai jelentés arról számol be, hogy a köztársaságiak kormánya Tiguera-szabá kőtörtött.

Franco tábornok, mint a spanyol fallancesszervezetek főparancsnoka, utasítást adott ki a kék ing és a baszk-sapka kötelező viselésére vonatkozólag.

AMERIKA FEL AKARJA FÜGGESZTENI A SPANYOL FEGYVERSZÁLLÍTÁSI TILALMAT

Newyorkból jelentik: A Newyork Times a következőket írja: Közeledik a pillanat, amikor az Egyesült Államoknak meg kell változtatni politikáját egy olyan kormány elismerése kérdésében, amely Spanyolországot a fegyverek segítségével foglalta el. A Newyork Herald Tribune véleménye szerint, ha a demokrata államok kényszeríteni akarják Mussolinit arra, hogy a háború által meggyert helyzetét adja fel, úgy bizonyítékát kell adni annak is, hogy egységesek e tekintetben még háború veszélye árán is.

Óriási szenzációt keltett politikai körökben, hogy Roosevelt fel akarja függeszteni a hadiszállítási tilalmat a köztársasági Spanyolország felé. Az elnök az újságírók kérdésére a napokban közölte, hogy a külügyminisztérium hivatalos jogi szakértői jelenleg tanulmányozzák azt a kérdést, hogy a kongresszus rendelkezne-e a szabályszerű felhatalmazással a köztársasági Spanyolországba irányuló hadianyag kiviteli tilalma elrendelésére. Politikai körökben az elnök nyilatkozatából azt olvassák ki, hogy abban az esetben, ha a jogi szakértők véleménye megfelelő, úgy Roosevelt felfüggeszti a köztársasági Spanyolországba irányuló hadianyag szállítási tilalom érvényét.

Olasz figyelmeztetés Franciaországnak

Rómából jelentik: Az Informatione Diplomatica című lapban megjelent legutóbbi cikkel politikai körökben figyelmeztetésnek tekintik. Franciaország számára

Az olasz sajtó továbbra is azzal vádolja Franciaországot, hogy be akar avatkozni a spanyol kérdésbe.

Bár az olasz önkéntesek jelenléte a pyrenneusi határon nem veszedelmes Franciaország szempontjából, mégis 60 ezer tartalékost hívtak be az 1901-es évfolyamból. Rómában 20 ezer milicistát koncentráltak a rendes évi kaonai szemlére, de ez a behívás úgy látszik válasz akar lenni a franciaországi beavatkozási fenyegetésekre.

Párisból jelentik: Bonnet francia külügyminiszter csütörtökön délután a kamarában a francia-olasz viszonyt ismertette. Alitása szerint Franciaországnak ebben az ügyben tisztja a lelkiismerete. Végül hangoztatta, hogy fenntartja eddigi álláspontját, amely egyébként Lebrun köztársasági elnök véleményével is teljesen egyezik.

ANGOL TORPEDÓROMBOLÓK GIBALTÁRBA INDULTAK

Bordeauxból jelenik: Az atlantióceáni angol hajóhad három torpedóúzóje tegnap Gibraltárba indult.

A magyar külügyminiszter beszámolt berlini utjáról

Megszavazta a magyar képviselőház a honvédelmi javaslatot

Budapestről jelentik: A magyar képviselőház csütörtök délelőtti ülésén folytatta a honvédelmi törvényjavaslat részletes vitáját. Több felszólalás után a Ház részleiben is elfogadta a törvénytervezetet. Utána az elnök napirendi indítványát fogadták el, amely szerint a pénteki ülésen folytatják a javaslatnak harmadszori olvasásban való tárgyalását. Ezzel az ülés délelőtti 11 órakor véget ért.

Feloszlatták a török nemzetgyűlést

Ankarából jelentik: A nemzetgyűlést feloszlatták és az új választások időpontját március 25-re tűzték ki.

A képviselőház ülése után a Ház külügyi bizottsága tartott ülést Takách-Tolvaj József gróf elnöke alatt. Az ülés iránt igen nagy érdeklődés nyilvánult meg. A bizottság tagjai majdnem mindannyian megjelentek. Ott volt Imrédy Béla miniszterelnök, gróf Csáky István külügyminiszter és a kormány több tagja, valamint a pártok vezetői, így Bethlen István gróf, Zichy János gróf, Esterházy Mór gróf és még többen. Csáky István külügyminiszter a bizottság előtt részletesen beszámolt a külpolitikai helyzetről és legutóbbi berlini megbeszéléseiről. A beszámolt nagyobb vita követte, amelynek során többen felszólaltak. Délután a felsőház külügyi bizottsága ült össze, hogy meghallgassa Csáky gróf jelentését.

A villamos borotválkozó ecset és a csalhatatlan rulettszisztéma a vádlottak padjára juttatta a feltalálót

Még hónapok előtt megindult a bűnvádi eljárás Kübelbeck Azoston nyugdíjas ellen, akit egy háztulajdonos és egy söfför csalással vádolt. A feljelentés szerint a nyugdíjas egyik találmánya értékesítésének meséjével hetven ezer lejt csalt ki a söfförtől. A nyugdíjas ugyanis azt állította, hogy feltalálta a villamos borotválkozó ecsetet, amely feleslegessé teszi a kézzel való saapanozást. Később kiderült, hogy a halálán emberiség nem értékeli ezt a találmányt, mire a söfför az ügyészhez fordult, hogy visszakaphassa a hetven ezer lejt. A háztulajdonos viszont kilencvenezer lejt akarja visszakapni és ezt az összeget, állítása szerint, azért adta Kübelbecknek, mert az kiellenlente előtte, hogy csalhatatlan rulettszisztémát dolgozott ki, amelynek alkalmazásával „robbantani” lehet a ruletbankot. A háztulajdonos és a nyugdíjas külföldön ki is próbálták a rulettszisztémát, amely nem bizonyult csalhatatlannak. Ez a tanúság azonban drága pénzbe került és ezért tette a feljelentést Kübelbeck ellen. A törvényszéki tárgyaláson a vádlott azzal védekezett, hogy nem csal, mert tulajképpen a találmány és a rulettszisztéma kiaknázására társult és éppen ugy ráfizetett mint társai. A törvényszék nem fogadta el a védekezést, hanem csalás miatt egy hónadi fogságra ítélte. Felelbezés folytán az ügy a temesvári ítélőtábla elé került, amely az elsőfokú ítéletet jóváhagyta.

Testi és szellemi munkások figyelmébe!

Mi megértettük az idő szavát. Értsék meg Önök is!

14 napon keresztül sok ezer méter divat- és parasztláruát az alanti engedménnyel árusítunk:

Madras-, brokát, és plüssfüggöny, bútorbrokátok, barchendek, selyembarchendek és pyjama-flanelleknél
20%
10%-tól 20%-ig
nőikabát-szövetek, gyermekkabát-szövetek, női divatszövetek és divatselymeknél
30%
az összes szövetselymek és kretonmaradékok és
10%
az összes kurrensárúknál

Nem vásári felületés, hanem komoly kereskedők leszállított áraitól van szó

Csak egyszer adódik ilyen alkalom!

Eladás csakis készpénz ellenében

Baumwinkler és Welter

„A fehér galambhoz”

**Temesvár – Gyárváros, villamos megállóhely
a Piața Traian helipiactéren**

Miron Christea pátriárka-miniszterelnök nagy beszéde a Nemzeti Ujjászületés Arcvonalá tanácsának megalakulásán

„Csak a Front tagjai teljesíthetik polgári kötelességeiket“

Bucurestiből jelenik: Csütörtök délután 4 órai kezdettel tartotta meg alakuló ülését a Nemzeti Ujjászületés Frontja tanácsa. Az alakuló ülést istentisztelet előzte meg, majd pedig a tanács tagjai a szenátus épületébe vonultak. Itt Miron Christea pátriárka-miniszterelnök és a Nemzeti Ujjászületés Frontja Tanácsának elnöke elfoglalta az elnöki széket, majd pedig a következő megnyitó beszédet mondotta:

— Tisztelt Legfelsőbb Tanács! A román állam új, tekintély-alapon történt megszerzése, valamint az állam alaptörvényei megszüntették a politikai pártokat, amelyek tevékenységéről az elmúlt év folyamán sok szó folyt. De bármennyire is tekintélyalapon történjék az ország kormányzása, szükség van arra, hogy természetes kapcsolat, összekötő szerv legyen a Korona és a nép között. A néptömegek megerősítése az a biztosíték, amely az ország előrehaladását elősegítheti. Ezzel a céllal alakult meg az egyetlen politikai szervezet, a Nemzeti Ujjászületés Frontja, annak nagytanácsával és direktóriumával, amelyeknek az a feladata, hogy ezt a szervezetet vezessék. A Front egyedül való jellege egyetlen cél körül tömöríti és egységesíti majd az ország tevékeny és termelő erőit. Ez a cél pedig

az ország felvirágzása oly módon, hogy azok, akik most politikailag egymással forrnak, minden erejüket a közös közbiztonság és pozitív szolgálataiba állítsák.

Ily módon emelkedik majd Románia értéke, alkotó ereje és a román nemzet sajátos géniusza.

LELKESÉDÉST A MUNKAHELYEKEN

— Ennek a Legfelsőbb Tanácsnak és a direktóriumnak az a feladata, hogy ebben az irányban nevelje a tömegeket és azok meggyő-

ződésévé tegye ennek az egyetlen Frontnak jelentőségét és célját. Ezeknek a néptömegeknek minden egyes tagja olyanná váljon, hogy

bármelyik pillanatban lelkesedéssel végezze el a maga munkahelyén kötelességét a Trón és a haza érdekében.

Másrészt pedig a legfelsőbb tanács és a direktórium tagjai, valamint a Front vezetői, akik a polgárság körében élnek, közelről kell ismerjék a hiányokat, a nehézségeket, az életfeltételeket és ezért megfelelő javaslatokat kell előterjeszzenek az érdekelteknek a hiányok és a nehézségek kiküszöbölése érdekében, valamint azzal a céllal, hogy könnyebbé váljanak az életfeltételek, fokozódjon a termelés és jobb ellenszolgáltatást találjon a munka.

A római birodalom dicsőséges napjainak történetéből mindenki tudja, hogy milyen büszkeség töltötte el annak keblét, aki ezt mondhatta magáról: „Civis romanus sum!“ Római polgár vagyok. Ez a büszkélkedés pedig nem azért töltötte el, mert lehetősége volt arra, hogy minden erejét hazája szolgálatába állítsa és érdemeiket, sőt

dicsőséget szerezzen azokkal a szolgálatokkal, amelyeket hazájának hozott.

Igy a mi alkotmányunk is és annak egész szellemi a polgárok jogait ahhoz a kötelességhez fűzi, hogy hazájukat életük legfőbb céljának és alapjának tekintsék és feláldozzák magukat annak épségéért, méltóságáért, egyben pedig munkájukkal hozzájáruljanak erkölcsi felemelkedéséhez és gazdasági előrehaladásához. Hittel vállalják azokat a közhatalmokat, amelyeket a törvények rónak rájuk és jószándékkal járulnak hozzá ezekhez a közhatalmokhoz, amelyek nélkül az állam léte el sem képzelhető.

Németország nem bolygatja az ukrán kérdést

Ribbentrop német külügyminiszter varsói látogatása

Varsóból jelentik: A délelőtti folyamán Ribbentrop német birodalmi külügyminiszter az udvariassági látogatások eszközlése után koszorút helyezett el az ismeretlen katonai síremlékénél. Déli egy óraker a köztársasági elnök fogadta kihallgatva a német külügyminisztert, akit villásreggeli látott vendégül.

NEM LESZ ÚJABB NÉMET—LENGYEL SZERZŐDÉS

Budapestről jelentik: Az „Az Est“ varsói tudósítójának jelentése szerint Ribbentrop varsói tanácskozásairól a következőket tudták meg: Ribbentrop külügyminiszter varsói látogatása bizonyos fokig vonatkozásban áll az ukrán kérdéssel. Ebben a kérdésben a külföldi sajtó fantasztikus híreivel szemben állított egymással a két országot. Ezek a hírek most megdőlték. Eltekintve, hogy

a német birodalmi vezér kinyilatkoztatta, hogy tiszteletben kívánja tartani a lengyel határokat,

Ribbentrop látogatása tüntetés amellett, hogy az ukrán kérdés nem rejt magában Lengyelország elleni terveket. De szóba kerül a megbeszélések során a danzig probléma is. Hangoztatják jól tájékozott politikai körökben, hogy

semmiféle újabb meg egyezésre, vagy szerződés kötésére, vagy az 1934-es német—lengyel egyezmény meghosszabbítására nem került sor.

Igen érdekes a lap tudósítónak az a jelentése, hogy moszkvai diplomáciai körök megerősítik azokat a nyilatkozatokat, amelyeket a német kormány képviselői a most meginduló német—szovjet gazdasági tárgyalások alkalmából tettek. E szerint Németország részéről nem tartják idősezerűnek az ukrán kérdést.

BECK ÉS RIBBENTROP POHÁR-KÖSZÖNTŐI

Szerda este Beck külügyminiszter ebédet adott Ribbentrop tiszteletére és ez alkalommal

mondott beszédében hangsúlyozta, hogy az 1934. január 26-án aláírt lengyel-német egyezmény beigazolta élelvevőségét, dacára az európai surlódásoknak és a kieleződött viszonyoknak. Ribbentrop válaszában rámutatott arra, hogy ez az egyezmény nem csak a két nép érdekét, hanem az európai békét is szolgálja. Ezután fogadás következett, amelyen a diplomáciai kar tagjai és más politikai előkelőségek vettek részt.

FELESÉGE

Idéges és szeszélyes volt

Megértő, nyugodt nő volt. De állandó fáradtság érzése idegessé és szeszélyessé tette. 39 éves korában öregnek érezte magát. Az együttélés kinszenvedés volt. Ferje azt tanácsolta, hogy Kruschen kezelést próbáljon meg. Néhány hét múlva az életet egészen más színben látta. Újra visszanyerte elvesztett energiáját és újra utána láthatott a házi munkáknak. A mindennapi Kruschen adagnak erősítő a hatása az egész szervezetre. Ha a máj, a vese és a belek funkciójukat normálisan teljesítik, nem fogja Őnt a fáradtság és ideges levertség és az ideges levertség érzése kínozni. Kruschen mint erősítő szer hat minden izomra, minden idegre. Árak: nagy üveg 95, kis üveg 60 lei.

HAZAFIASSÁGHOZ NEM LEHET FELTÉTELT KÖTNI

— Ilyen körülmények között természetesen, hogy nemcsak az etnikai románok iratkoznak be nagy tömegben a Nemzeti Ujjászületés Frontjába, hanem történelmi kisebbségeink tagjai is, mert csak a Front tagjaként teljesíthetik leg-
elemibb polgári kötelességeiket, enélkül pedig senkinek semmi jogos alapja nem lehet az állampolgári jogok követeléséhez. Az a román állampolgár pedig, aki kívül akar maradni a Nemzeti Ujjászületés Frontján, vagy bizonyos feltételekhez köti románságát, vagy hazafiaságát, ami súlyos hibának tekintendő, vagy pedig csak akkor akarja szolgálni hazáját, ha ő van kormányon. Az ilyen, feltételekhez kötött hazafiaság elveszti minden értékét.

„MINDENEK SZOLGÁJÁVA LENNI“

— Ne irigyeljék ezeket a tanácsosokat és direktórium tagokat azok a nagy számú érdemes polgárok, akik egyszerre nem kerülhetnek be ezekbe a vezető testületekbe, mert ezeknek nem a parancsolók uralmát kell gyakorolniuk, hanem érdemes Uralkodók példáját kell kövessék, aki valóra váltja az Evangélium szavait: „Aki nagyobb akar lenni, aki uralkodni akar, először mindenki szolgájává kell váljon.“ Mindannyiunknak követnünk kell ezt a királyi példát és az egész nemzet a hazafias munka érdekében mozgósíttatni kell tekintse magát. Ily módon

az ország szorgalmas méhkassá változik át,

ahol mindkét nembeli állampolgárok jókedvvel végzik majd azt a munkát, amely akár, mint vezetőkre, akár mint egyszerű polgárookra rájuk hárul. Mindannyiuk legnagyobb jutalma pedig az ország előrehaladása, fejlődése lesz. Ily módon a Nemzeti Ujjászületés Frontja Románia konszolidálásának és felemelkedésének egységes alapja lesz, amelyet a tradicionális nemzeti és keresztény szellem hat át. (Taps).

A pátriárka-miniszterelnök hosszas tapsal fogadott szavai után még a következők emelkedtek szólasra: Garofild a földművesek, Efimie Gherman a munkások, Valcovici tanár az iparosok, Anibal Teodorescu tanár az értelmiségiek, Dragomir Silviu kisebbségi főkörmánybíró Erdély, Cazacliu Basarabia, Hans Hedrich a német kisebbség nevében.

SCALA

folytatja sláger-filmjeit!

PÉNTEKTŐL kezdődőleg,

bemutatja a legjobb, leg-

szenzációsabb

Deanna Durbin

filmét:

Szivek csalóganja

mely filmmel minden eddigi filmjét felülmúlja, partnere:

Herbert Marschal

A két évvel ezelőtt eltűnt és megkerült Osborne kapitány új expedícióra készül

A gazdátlan vitorlás rejtélye

Londonból jelentik: Érdekes expedíciós utra indul egy angol hajóskapitány, aki két évvel ezelőtt emlékezetes tengeri kalandjaival már ismerette tette nevét. George Osborne tengerész a Girl-Pat kapitánya volt és két évvel ezelőtt hajójával világkörüli utat tett. A világkörüli útra előzetes bejelentés nélkül indult és a ha'óságok hónapokon át nem tudtak nyomára bukkanni a Girl-Patnek, amely kísértetként bukkant fel Afrika, majd Amerika kikötőiben. Mint utóbb kiderült, Osborne kapitányt nem nyereségvágy, hanem

kizárólag tudományos kutatás vágya készítette az érdekes és kalandos hajóútra, amelyet most meg akar ismételni. Ezúttal nem vaktában akar nekivágni a végtelen vizeknek, hanem meghatározott cél elérésére törekszik, tisztázni akar egy hatvan évvel ezelőtt történt tengeri drámát.

EGY RÉGI DRÁMA

A legszorgosabb kutatások sem tudták eddig még felderíteni az Atlanti-óceán egy titokzatos drámájának körülményeit. 1872-ben történt ez a misztikus tragédia, de még ma is foglalkoztatja a tengerészek fantáziáját.

1872-ben egy angol teherhajó Gibraltártól háromszáz mérföldnyi távolságban nyugati irányban észrevette, hogy

a tengeren egy vitorlášajó hanyódik.

Az angol hajó megközelítette a vitorlást és a kapitány néhány matróz kíséretében csónakba ült és átevezett a hajóhoz, amelynek fedélzetén nem mutatkozott ember. A vitorlášajón senki sem fogadta a vendégeket, akik különös rejtély elé kerültek: a fedélzetén egyetlen matrózt sem találtak, üres volt a parancsnoki hid is, mire átkutatták az egész hajót. De üresek voltak a kabinok, a raktárhelyiségek is,

a hajón egyetlen élőlény sem tartózkodott.

A hajó étermében kerek asztalon elfogyasztott ebéd nyomait találták, a tálakban még meleg volt az ételmaradvány, ami arra vallott, hogy a legénység csak igen rövid idővel ezelőtt hagyhatta el a hajót. Azután újabb megdöbbenő felfedezést tett a kapitány:

a fedélzetén egy tör fekdűt, amelyről csöpögött a vér.

A kapitány vontatókötélre vette a hajót, ahol a titokzatos dráma játszódott le s bevontatta azt egy angol kikötőbe. A ha'óságok nyomban erélyes vizsgálót indítottak a gazdátlan vitorlás legénységének felkutatására, a nyomozás azonban eredménytelen maradt; a legénység

egyetlen egy tagját sem tudták felkutatni és ezáltal tisztázni a gazdátlan hajó rejtélyét.

A VALÓSZÍNŰ MAGYARÁZAT

Evtizedeken át foglalkoztatta az újságírók, írók és tengerészek fantáziáját a gazdátlan vitorlás, a Marie Celeste rejtélye. A két emberöltővel ezelőtt történt dráma emléke most ismét felbukkant Osborne kapitány, a Girl-Pat parancsnokának érdekes tervében. Osborne kapitány elhatározta, hogy újabb expedíciós útra indul, hogy felkutassa a Marie Celeste martózáinak utódait és világosságot derítsen az elhagyott hajón talált véres tör rejtélyére, amelyet 66 éve nem tudtak megfejteni. Ezt az érdekes tervét a kapitány így indokolta meg:

A temesvári Nemecek Feri lelkiismeretesen teljesítette kötelességét és meghalt

A temetőben egész sereg kisfiu gyülekezett. A fiatalabbak lehettek kilenc-tíz évesek, az idősebbek pedig alig voltak tizenégy esztendősek. Kicsiny koporsót fogtak körül, amely mellett a felnőtteket a zokogó szülők, a pap, a kántor és a sirásó képviselték. A koporsón ott hirdette a bus felírat:

— Nagy Lajos, élt tizenkét évet.

Egyhangu komorsággal ment végbe a rövid temetés. A koporsót lebecsátották a sírba, majd a jelen voltak egymásután pergettek a tanyerükből néhány rögöt a nyitott gödörbe. A pap a kántorral együtt elment, távoztak a bus szülők is, a sirásó evorsan beföldelte a sírt és a kicsiny koporsó fölött dombocskát emelkedett, amelynek fejéhez odahelyezték a keresztet.

Csak a fiuk, akiknek szeme tele volt könnyel, oszladoztak lassan. Maguk között szomorúan tárgyaltak Nagy Lajos esetét.

Még az őszel történt, hogy egy csomó fiu a hatos villamos mentén levő beépítetlen területen spanyol polgárháborút játszott. Mielőtt a

harcot megkezdték volna, kisorsolták, hogy ki legyen nemzeti katona és kicsoda köztársasági. A nemzetiek azután megválasztották a maguk vezérét, Francot, a köztársaságiak pedig szintén kijelölték a maguk vezérét, akit Mayo tábornoknak neveztek el. Nagy Lajos a nemzetiekhez tartozott és az volt a feladata, hogy a megfelelően nagy terepen lefolyó csatákban hirtelven szolgálót teljesítsen a nemzetiek csapatstestje között. Esti homály terjengett már szerte, amikor Nagy Lajos észrevette, hogy két köztársasági makacsul üldözi. Sietett, szaladt, rohant. Remegett, hogy elfogják, mert fontos napiparancs volt nála. Végre is úgy oldotta meg a dolgot, hogy beleugrott az egyik vízzel telt gödörbe, amelyből csak az orra hegye maradt kint. A két köztársasági elrohant a vizes gödör mellett, Nagy Lajos nemsokára kibújt és ezután szerencsésen eljutta a napiparancsot rendeltetési helyére. Feladatát lelkiismeretesen teljesítette és a csata a nemzetiek győelmével végződött. Az ütközet után Nagy Lajos büszke volt a Franco tábornoktól kapott dicséretre és kijelentette, hogy úgy cselekedett, mint a pálucai fiuk című regényben Nemecek Feri.

Néhány nap múlva azonban Nemecek Feri, azaz Nagy Lajos már nem jelent meg az iskolában, mert megbetegedett. Hónapokig fekdűt lázban és állapot a egyre súlyosabb lett. Végre elment a mennyországba az első Nemecek Feri után. Társai sírva kísérték utolsó útjára.

Két szörnyű bűn

Irtá: JEAN RAMEAU

I.

„Tisztelt ügyész ur! Én meg fogom ölni a feleségemet. Mire e sorokat olvassa, már véghezvittem szörnyű tettetemet, elköveztam a bűnt. De hát igazán bünt követték-e el? Minthogy ön családunk barátja is, engedje meg, hogy részletesebben megmagyarázzam, mi indított arra, hogy ezt tegyem.

Bizonyos, hogy feleségem szeretett. Sőt abban is bizonyos vagyok, hogy sohase csalt meg. De rettenetes jellemű asszony, aki nem tudta elképzelni, megengedni, hogy másképpen is boldog legyen, mint vele. Őrülök meg egymást jól: én valóságos fanatikusa, szerelmese vagyok mindennek, ami szép. A szabad természet, a tájak, a fák, egy szép napplemente vagy holdfelkelte, mind olyan dolog, ami lelkem mélyéig meg tud rendíteni és a természet ölen olyan gyönyörökben van részem, amelyeket, bizony, hiába keresnek az emberek társaságában.

Nos, ez a szenvedélyem feleségemet szörnyű dühre gerjesztette. Nem bírta elviselni, hogy ilyen magányos örömeim vannak, amelyekben ő nem vehet részt. Hogy is oszthatná volna meg velem? Hízen örök életében könnyelmű, nagyvilági nő volt, akit valamikor körülrajongtak a férfiak és most öregességére egyedül maradt. Semmit sem ért meg, ami igazán szép, képek nem érdeklik, a zene unatja, könyvek fűlött elalszik. Unatkozik hát itt a vidéken, ahol a természet látványa számomra életem és nem szűnő gazdag örömök forrása...

— Ez a pokoli asszony rettenetes tervet eszelt ki:

elhatározta, hogy megvakít! Így akart megfosztani látásomtól, mely számára elérhetetlen örömetek köz vetített hozzám. Vitriolt kevert abba a szemvizbe, amelyet az orvos irt fel számomra. Szemem most két szörnyű seb, csak annyit látok, hogy ezt a levelet; megírhasam és remélem, még tudok célozni és nem vétem el a lövést. Meg fogok vakulni... Bocsásson meg, hogy mind e nyomoruságot elmondtam önnek. Ugy-e, tudnia kellett mindezt ahhoz, hogy tudja, mi történt. Az ön kétségbeesett Philippe G.-je”.

II.

„Mélyen tisztelt ügyész ur! Szörnyű tettet követtem el. Megvakítottam a férjemet, vitriolt kevertem a szemvizébe. Vajjon megölte érte? Kérem, hallgassa meg előre vallomásomat.

A férjem szörnyeteg! Elismerem, mindig szeretett és hű volt hozzám és nem hiszem, hogy amióta együtt élünk, tehát negyven év óta mást szeretett. De hát meg lehet valakit csalni másképpen is. Már régen egyáltalában nem törődik velem. Napjait azal tölti, hogy az erdőket járja, a réteken kószál, valóságilag szerelmeskedik a virágokkal, a fákkal és számomra nincs egyetlen gyöngéd pillantása se. Egy jégmező láttára fellángol, de az én jelenlétemben hideg marad, a holdhoz szónoklatokat intéz, de hozzám egy szava sincs. Egyszerűen meghaltam számomra. Én, aki mindig imádtam. Mondja hát, kedves barátom, nincs házasságtörés a lélekben?

Philippe megcsalt engem: megcsalt a Pireneusokkal, az Alpokkal, Olaszországgal és Tirolal. Minden gyengédsége, minden melegsége, minden indulata csak a természetnek szólt, ami számomra nem

egyéb, mint ürügy, hogy a költők üres és csinos mondatokat fogalmazzanak. Megért-e? Hát nem menthető-e bűnöm, ha el akartam pusztítani ennek az embernek a szemét, amellyel ilyen gyönyörökben volt része s amelyekből engem teljesen ki-rekesztett? Most tehát nem láthatja többé riválsáimait, a virágokat, az erdőket, a hegyeket, a réteket. S engem se fog látni, csak emlékezni fog rám s olyannak fog látni, amilyen valamikor voltam, amikor még szeretett... De ha megöl, akkor könyörgöm, csináljon valamit, hogy ne itéljék el: hiszen úgy szerettem!... Juliette G.”

III.

Az az államügyész, aki iratai közül ezt a két levelet kikereste, módot nyújtott arra, hogy megismerjem a történet végét is.

Philippe nem ölte meg Juliette-t. Félig vak volt, mikor revolverével célzott, nem tudott jól célozni, golyója elvétette az asszonyt s csak a fülét surolta.

Öngyilkos se lett, mert szeme később mégis rendbejött, hála egy egyszerű szemorvos gondozásának. Mikor ismét olvasni tudott, egy nap levelet kapott. A borítékban azt a levelet találta, amelyet a szeme ellen elkövetett merénylet napján felesége irt az ügyésznek, az ő levele elküldését megelőző nap. Akkor hosszasan gondolkodott, vajjon csakugyan, nincs-e lelki házasságtörés? Azóta gyakran megtörténi, hogy lelkifurdalást érez, ha az erdőben a természet szépségeinek szemléletébe merül. S gyakran tér haza, hogy felesége szemébe nézzen és megcsókolja az asszony szemét, ha látja, hogy könny szökik belé.

Anglia nagy nyugtalansággal tekint Hitler 30-iki beszéde elé

Londonból jelen ik: A konzervatív lapok a legnagyobb pertatlansággal közlik azokat az aggodalmat keltő híreket, amelyek Európa minden részéből érkeznek és azokhoz semmiféle kommentárt nem fűznek. Az ellenzéki lapok annál hevesebben támadják a kormányt és azt írják, hogy minden elmúlt nap csak növeli a veszedelemet. A pénzügyi szaklapok is aggodalommal írnak a nemzetközi események fejlődéséről. A Financial Times a tőzsde rossz hangulatáról ír, amely azért keletkezett, mert számolnak Barcelona gyors elfoglalásával. Nyugtalanítja a tőzsdei köröket Hitler január 30-ikára bejelentett beszéde is. Megelégedéssel írnak azonban arról, hogy a francia frank árfolyama továbbra

is szilárd maradt és a tőkemenekülés nem kezdődött meg. A Times szerint, ha Barcelona január 30-ika előtt eszne, beszédeben le fogja szögezni Hitler, hogy ez az esemény milyen eredményekkel jár a tengely két államára nézve, mert a nemzetiek közvetlen szomszédságba kerülének Franciaországgal. Franco csapatainak gyors előnyomulása a tengelyhatalmak politikai befolyását oly mértékben emeli, amire néhány héttel ezelőtt még nem is gondoltak. A News Chronicle azt írja, hogy az angol kormány attól tart, hogy Franco tábornok győzelme következtében Hitler január 30-iki beszédeiben teljesíthetetlen követelésekkel lép fel.

Román állampolgárság ment meg egy szerelmes asszonyt a tiz esztendei kényszermunkától

A lelkiismeretlen várnai vámfőnök kettős halálos tragédia középpontjába állította a menekülő asszonyt

Constantinából jelentik: Rendkívül érdekes házasságkötés történt a napokban a constantinai anyakönyvi hivatalban. Egy

Bulgáriában tíz esztendei fegyházra ítélt asszony esküdött örök hűséget egy tolvajlásért elítélt román férfinak, hogy így házassága, illetve az ezáltal elnyert román állampolgársága révén kiadatását elkerülje.

Az új házaspár: Sultanov Gheorghe lopásért három havi fegyházra ítélt román állampolgárságú férfi és Sapov Cristina kettős gyilkosságért Bulgáriában tíz esztendei fegyházra ítélt nő. Sapov Cristina bünténye annak idején nagy szenzációt keltett és ezért most érdemes visszaillesztést vetni a történetekre. Sapov Cristina 1908-ban született Bazaregiban. 1926-ban szabályos útlevelel Várnába utazott, rokoni látogatásra. A feltűnő szépségű nőbe itti beleszeretett Nacof Vazul, a várnai kikötő egykori főnöke.

A vámfőnök feleségül akarta venni Sapov Cristinát, a házasság azonban nem jöhetett létre, mert a vámfőnök Bécsben különváltan élő felesége nem volt hajlandó a törvényes váásba beleegyezését adni. Végül is Nacof Vazul és Sapov Cristina összeköltöztek és tíz esztendőn keresztül vadházasságban éltek egymással. Ekkor azonban a vámfőnök ezt a második asszonyt is elhagyta és a szomszédos községben telepedett le, ahol egy ottani nővel ugyancsak vadházasságra lépett. Sapov Cristina ezek után sem tokonaihoz, sem pedig Romániában maradt szüleihez nem akart visszatérni. Végül e keseredésében elhatározta, hogy megkeresi volt vadházastársát és felelősségre vonja. 1937 február 17-én kocsit fogatott és átment a szomszédos községbe. A vámfőnököt új vadházastársának lakásán találta. Mielőtt azonban Sapov Cristina bármit is szólhatott volna, a férfi neki támadt, ütlegelni kezdte, majd revolvért rántott: elő és az asszonyra lött. A golyó a nőnek

jobbkarjába furdótt. Közben a megsebesített nő védekezni próbált, mire a másik asszony is közbelépett és ő is ütlegelte szerelmi ellenfelét.

A dulakodás során Sapov kicsavarta a férfi kezéből a revolvért és a következő pillanatban két lövést adott le. Az egyik a vámfőnököt, a másik pedig kedvesét érte és mindketten azonnal meghaltak.

Az asszony ezután kocsin elmenekült és a kocsis társaságában sikerült átlépnie a román határt. Itt mindkettőjüket letartóztatták és azóta is a constantinai fegyház lakói.

Időközben a bolgár hatóságok diplomáciailag úton kérték a gyilkos asszonyt és a bünrészes kocsis kiadatását. Sapov Cristina igazolta, hogy román állampolgár, amit az is bizonyított, hogy szülei Bazaregiban éltek és ott is haltak meg, ezenkívül pedig fivére az egyik pitești ezredben teljesített katonai szolgálatot. A kiadatási ügyvel nemrégiben foglalkozott a constantinai ítélőtábla, amely

a kiadatás mellett döntött.

Sapov Cristina erre a minisztertanácstól kérte, hogy Romániában itélkezzenek felette. Az újabb kérelem felett még nem történt döntés, időközben azonban Várnában a vádlott távollétében letárgyalják a kettős gyilkosságú bűnpert és

a romániai asszonyt tíz esztendei kényszermunkára ítélték.

Sapov Cristina látva, hogy a kiadatás veszélyét mégsem kerülheti el, elhatározta, hogy házasságot köt egy román férfival, hogy így végérvényesen elnyerje a román állampolgárságot. Az újdonsült férj három hónapos fegyházbüntetése a napokban lejár, valószínűnek tartják azonban, hogy az egyházi esküvőt még a fegyházban rendezik meg.

Összeült a francia nemzetvédelmi tanács

Párisból jelentik: A francia nemzetvédelmi tanács a tengerészeti miniszteriumban Daladier miniszterelnök elnökletével ülést tartott, ame-

lyen a légügyi és haditengerészeti minisztereken kívül Gamelin tábornok, Vouillemin tábornok és Darlan admirális vezérkari főnökök vettek részt.

Tizenötezer halottja van a chillei földrengésnek

Santiago de Chileből jelentik: A legutóbbi hírek szerint a Chile állambeli Conceptionban a földrengés katasztrófális volt. Itt több ezer halott és sebesült van. A város fele elpusztult. Az áldozatok pontos számát még nem lehet megállapítani.

A tegnapi chillei földrengésnek nem hivatalos jelentés szerint

15.000 halottja és sok ezer sebesültje van. Chillan és San Carlotta városok teljesen romokban hevernek. Egyedül Chillan városában legalább 5000 a halottak száma. A köztársaság elnöke és a belügyminiszter 40 orvos kíséretében a szerencsétlenség színhelyére utaztak.

A földrengés sújtotta területen kihirdették az ostromállapotot.

ELŐADÁS KÖZBEN ÖSSZEOMLOTT EGY SZÍNHÁZ

Santiago de Chileből jelentik: Az óriási arányú földrengés áldozatainak számát pontosan megállapítani még nem lehet. Az angol követség felajánlotta a chillei kormánynak az Exeter és az Ajax cirkálóik segítségét. A chillei kormány 500 millió pezso kölcsön felvételéről tárgyal, hogy segítségére lehessen a károsultaknak. Thilan városában összedől a színház, amelyben háromszázan voltak, akik közül csak ötven menekültek meg. Mintegy 10 ezer személy a Conceptiontól 40 kilométernyire levő egyik városban áldozatul esett a földrengésnek.

Egyedül a bárasztalnál?

Igyék egy korty jó hangulatot, igyék egy pohár Rhein pezsgőt!

Azonnal felvidul és nem érzi magát elhagyatottnak!

Amerika megerősíti Guam szigetét

Washingtonból jelentik: Lemay admirális, az Egyesült Államok tengerészeti bizottsága előtt hangsúlyozta, hogy Guam szigetét feltétlenül meg kell erősíteni. Az admirális nem mondtotta ugyan, hogy a sziget támadási támpontként szolgálhat-e, de kijelentette, hogy igen fontos gócpontja lehet az amerikai flottának olyan esetleges támadásoknál, amelyek az Egyesült Államok érzékenyebb pontjai, mint például a Fülöp-szigetek ellen irányulnak.

Pál jugoszláv régensherceg Rómába megy

Rómából jelentik: A Messagero jelentése szerint Pál régensherceg Mussolini meghívására tavaszszal a fascista kormány vendégként Olaszországba érkezik.

Nem lesz magyar képviselője Kárpátaljának

Husztról jelentik: A kárpátaljai magyar néposport visszautasította, hogy az ukrán nemzeti egységpárt listájára magyar képviselőjelöltet is vegyennek fel és így a kárpátaljai országgyűlésnek nem lesz magyar képviselője.

Veszedelemes tolvajbandát lepleztek le Bucurestiben

Bucurestiből jelentik: A fővárosi rendőrség veszedelemes tolvajbandát tartóztatott le, amelynek vezetője Valeanu Grindeanu nevű fényképész volt. A házkutatás során több, mint

2 millió lei értékű ékszer és rengeteg ruhát találtak,

amelyek lopásból származtak. A rendőrség megállapította, hogy az ékszerek nagyrészt Páler Alexandru Rahovei-uccai órásnak adták el. Páler tulajdonképpen nem is volt órási, hanem a biharmegyei Ermi-hályfalván tisztviselője volt egy vállalatnak és Bucurestii üzleti-organizációs célokból tartotta fenn. Páler az aranyat gramonként 30-60 leiert vásárolta és hogy működése ne keltsen gyanút, a Nemzeti Banktól regisztrált váltott ki, amelybe beírta a vásárolt és eladott aranyat. Az aranyat beolvasztotta és különböző aranyműveletekkel adta el. Ezen a nyomon elindulva sikerült a társaságot leleplezni.

Az örök ellentétek vérző hazája

Nincs ország, amelyben annyira pusztított volna a testvérháború, mint Spanyolországban

Spanyolország ma a világ érdeklődésének középpontjában áll. Franco kikerülhetetlennek látszó végső győzelme egy véres történelmi fejezet befejezését jelenti-e, vagy pedig egy a földközi tenger birtokáért kirobbanó nemzetközi háborúnak lesz az első lépcsője, — ez a kérdés, amelyet ma még megválaszolni nem lehet.

Ha a térképre nézünk, meg kell állapítanunk, hogy alig van ország a világon, talán az egy angol szigetbirodalmat kivéve, amely zárhatóbb egységet alkotna, mint az ibériai félsziget. Európa többi részével csak a pyrenneusok szinte áthághatatlan ormaival borított keskeny földszoros köti össze, különben mindenünnen tengeri övezi. És mégis

alig van ország, mely zárt egysége ellenére annyi ellentétet mutal, mint a fel

és ahol idegenből jött népek, erők, hadseregek oly nagy szerepet játszottak volna, mint éppen Spanyolországban.

Az ős kelta-iber lakósságnak alig találjuk meg a nyomait, annyira összekeverődött a későbbi idegen hódítókkal. A történelmi idők első hódítói a karthágóiak voltak, ők alapították Cartagenát (Carthago nova) és Barcelonát.

Barcelonából indul el hódító útjára a pun hadsereg élén Hannibállal.

A pyrenneusok és az alpoknak szorosai visszhangzottak az afrikai elefántok nehéz lépteitől, a karthágói hadvezér volt az első, aki megmutatta, hogy a pyrenneusok egy szervezett hadsereg számára nem képeznek áthághatatlan akadályt. Később a rómaiak megvetették lábukat Hispaniában, az iber-kelta lakosság összevegyült a rómaiakkal, de tudni kell, hogy a provinciákba elkerülő rómaiaknak csak igen kis százaléka volt az örök város szülőltje, a légiók katonái zsoldosok voltak, Keletről vagy Germaniából származó hadfiak.

A rómaiak magukkal hozták a görögöket, zsidókat és Kisázsia vidékeinek százfélé törzsből származó vegyes népeit.

HÁBORÚK SOROZATA

Amikor a római birodalom két részre oszlott és megkezdődött a bomlási folyamat, germán törzsek törtek be az ibériai félszigetre: alanok, vandálok és suévek vegyesen, akik ellen Róma elküldte szövetségeseit, a nyugati gótokat, akik fajtestvéreiket kiűzték és a sok harcotól vérző földön különböző kisebb országokat alapítottak.

Mindig a pyrenneusok voltak az a kapu, ahol az idegen hódítók bejöttek,

hogy azután összevegyüljenek az ott talált népekkel. A nyugati gótok uralma sem hozta meg a békét, az egyes gót uralkodók folytonos viszályban éltek egymással. Végül is egyes elégedetlen gót vezérek a mórokat hívták segítségül. Ezek Tarik fejedelem vezetése alatt 711-ben Marokkóból jöve átkeltek a tengeren, leverték Roderik gót király hadseregét és diadalmasan nyomultak elő a spanyol földre. A véletlenek találkozására, hogy

a Marokkóból jött mórok előnyomulásuk alatt ugyanazon útvonalon haladtak előre, mint most a marokkói hadtest,

amely a tengerparton közelítette meg folytonos harcok közepette Barcelonát. A mor uralom egy időre békét adott a spanyol félszigetnek. Az Omajjádák békés uralkodói a művészeteket kedvelték és nem a harcokat, a kiszáradt területek öntözésére nagyobb gondot fordítottak, mint a hadsereg kifejlesztésére. Virágozott az építészet, a művészetek és tudományok. Cordova a kalifátus székhelye egymillió lakossal birt, ugyanakkor, amikor Európa többi részében a legsötétebb barbarizmus uralkodott. De ez az idillikus állapot nem tartott egy századnál tovább. A kalifátus sok apró emírségre bomlott és megindult a frankok támadásainak sorozata. Nagy Károly seregei betörték Spanyolországba és egyik területet a másik után foglalták el. Nagy Károly alapította meg Navarra, Arragonia és Katalónia grófságait. Ebben az időben élt a spanyolok nemzeti hőse Cid is, aki Burgosban született, ott is van eltemetve, de

életében vegyesen harcolt a frankok soraival, köztük a mórok ellen és a mórokkal együtt, a mórok seregei ellen,

Végül is sok ádáz harc után, egységes ország lett Spanyolország, de ez csak látszat volt. Katalónia féltékenyen vigyázott különállására és a bászokot soha sem lehetett teljesen leigázni.

Pedig a zsarnokság soha sem dolgozott olyan elszántsággal, mint a véres spanyol földön. Az inkvizíciók halálos áldozatait százazrekre lehet becsülni, egyedül IV. Fülöp alatt 800.000 moriszkónak kellett elhagynia az országot, nem is beszélve a zsidók kiűztetéséről. Hiába hódították meg a spanyolok Amerika legnagyobb részét, hiába ömlött onnan az arany az ibériai félszigetre, hiába mondhatta V. Károly spanyol király, hogy országában sohasem nyugszik le a nap,

alig volt olyan ország, amelyben annyira pusztított volna a háború, mint Spanyolországban

a spanyol örökösödési háborútól egészen a napoleoni időkig, amelyekben a franciák harcoltak a vérző földön. Azóta ugyan külháború nincs, de az 1812 anarchista lázadás óta egyik belháború a másikat éri.

NEM EGYSÉGESEK A SPANYOLOK

A sok belháborúnak a magyarázata nagyrészt abban rejlik, hogy a spanyol föld csak kifelé mutat egységet. A kasztíliai és a katalóniai nyelvjárás között óriási különbség van,

a bászok nyelv egyáltalán nem rokon a spanyollal.

Talán még nagyobbak a különbségek a faj tekintetében. Katalóniában sok szőke típusú látni, itt a legerősebb a gót befolyás, míg a többi részen mély nyomokat hagyott a mór uralom, ami meglátszik az embertípusban, sőt a mindennapi élet szokásaiban is. A történelem ironiája, hogy

Franco tábornok a marokkói hadosz ályokkal, a mórok leszármazottáival és olasz-német segítséggel verte le a katalánokat, a germán nyugati gótok ivadékait, akiket annak idején Róma kötött az elszakadó spanyol félsziget meghódítására.

De talán a legvégzetesebb az ellentét a szociális téren. Seholy nem voltak olyan hatalmas születésbeli és vagyonbeli különbségek, mint

Spanyolországban. A föld majdnem egészében a főnemesség és az egyház kezében volt.

Szinte elképzelhetetlen az ellenét egy Alba herceg műkincsekkel teli palotái és a földtelen nép szegénysége között.

A templomokban az arany, a felbecsülhetetlen műkincsek találkoztak, adtak egymásnak, a kolostorok barátai és apácái ugyan személyükre nézve szegénységet fogadtak meg, de annál nagyobb kincsek gyűltek össze a templomokban, a nép széles tömegének pedig nem volt enni- valója. Spanyolország belső harcai voltaképpen mindig a kiváltságos osztályok és a szegény tömegek közötti ellentétekből fakadtak. Ez volt a fő oka annak, hogy mihiely általános titkos választójogot adtak, a választások eredménye eltolódást mutatott balfel.

RAGASZKODÁS AZ EGYÉNI SZABADSÁGHOZ

Sehol, még Angliát sem véve ki, nem ragaszkodnak az emberek annyira az egyéni szabadsághoz, mint Spanyolországban, ahol éppen az egyéni szabadság iránti kiirthatatlan szeretet nevelte a legteljesebb egyéni szabadságon felépülő anarchista mozgalmak generációját 1812-től egészen a mai napig. Már pedig a két ellentéteket segítő külföldi hatalmak, egyik oldalán a németek és a fasizmus, a másik oldalon Moszkva, az

örök kollektív összefogásának dogmájában hisz.

Lesz-e megújítható alakban új inkvizíció, a mely fékelt tartja a sok millió egyéni jogaiért sikra szállani készülő egységet, vagy újabb forradalmak következnek? Valamikor azt mondták, hogy a Balkán Európa puszkaporos fészke és elfelejtették, hogy a véres német-francia-olasz örökösödési háború spanyol földről indult el, hogy

Napoleon világhuralmi törekvéseinek a spanyolországi guerrilla-harcok adták az első halálos dőfést

és az 1870-71-es német-francia háború vég- eredményben azért tört ki, mert valahol délen, virágzó mandulafák, narancsligetek és olajfák árnyékában egy Hohenzollern herceget akartak ráültetni a vérző ország trónjára... Arra a trónra, ültek Habsburgok és Bourbonok, de amelyen spanyol még nem ült soha...

(B.)

A huszonnyolcmillió örökség sorsát egy „r” betű dönti el

Párisból jelentik: Jean Thiery-féle örökségi ügyben váratlanul újabb bonyodalom merült fel, a mely a több mint kétszázhetven éve húzódó örökösödési ügyet ismét előadja. Ez az újabb bonyodalom, amely tulajdonképpen egy „r” betű miatt merült fel, károsan érinti a Thiery-családnak azt a harmincöt tagját, akik részint Franciaországban, részint pedig külföldön várják a huszonnyolcmilliófrankos örökség szétosztását.

Mint néhány héttel ezelőtt arról beszámoltunk, hosszú évtizedek kutatása után most végre tisztázta Jean Thier, a venecéi kalmár örökösének származási tábláját, amelyet most kétségessé tesz egy váratlanul felbukkant földrjárj adat.

Jean Thiery a XVII. században élt, vándorlásai során egy Athanase Tibalni nevű velencei kereskedő titkára, majd örökeise lett és mint dúsgazdag velencei kereskedő hal meg. Végrendeletében a Château Thieryben született Thieryk leszármazottaira hagyta nyolcszáz ezer aranyat kitévő vagyonát, aminek jelenlegi értéke ötven millió francia frank. Ezt a tekintélyes vagyont egy velencei bank őrizte, amíg Bonaparte Napoleon itáliai hadjárata során 1797-ben a direktórium utasítására a velencei Zecca bankból el nem szállította Párisba. Ugyancsak a direktórium utasítására

Napoleon húsz millió frankot visszatartott az örökségből

az olaszországi hadjárata költségeinek fedezésére

A francia állam által kezelt örökség miatt számos pert indítottak a Thieryk leszármazottai, amíg most a kormány megbízásából egy genealógus tíz évi megfeszített munka eredményeképpen összeállította a Thiery-örökösök listáját. Harmincöt Franciaországban és külföldön élő Thiery szerepel ezen a listán — Magyarországon is több Thiery érdeklődik az örökség iránt — és ez év februárjában már kiosztásra is került volna a huszonnyolc millió frank.

Az örökség kifizetését azonban ismét kétségessé tette egy bejelentés, amely szerint az örökösök és a genealógus megfedkezett arról, a csekélyesé- ről, hogy Franciaországban a XVII. században

nem egy, hanem két Château Thiery nevű helység létezett.

Az egyik még ma is ezen a néven szerepel és ez Champagneban van, míg a másik az ajoli völgyben feküdt, ma Cateau Gaillard-nak hívják és lényegesen ismertetőjele volt, hogy a Thiery nevet nem két, hanem egy „r” betűvel írta. Már pedig Jean Thiery is egy „r” betűvel írta nevét, tehát valószínű, hogy ebből a kis falúból származtak és azokra a Thierykre gondolt öröksége megszerkesztésekor, akik ugyan- csak az Ajol völgyében fekvő kis falúból származnak.

Aláírásztja ezt a feltevést az is, hogy Champagneban lévő Château Thiery község hivatalos aktaiban nem találták meg Jean Thiery keresztleve- lét és születési bizonyítványát, míg az Ajol völgyé- ben lévő kis falú előjártsága megtalált egy bizo- nyítványt, amely szerint Jean Thiery valóban ott született, még pedig 1575. május 12-én. Egyéb ada- tok is felmerültek az utóbbi feltevés valószínűsége mellett. A község lakói emlékeznek azokra a legen- dákra, amelyek szerint a faluban egy Thiery nevű gazdag család lakott és a család őse külföldre ment, ahol dúsgazdag ember lett.

Az utóbbi napokban még egy dokumentum ke- rült elő: Nancyban megtalálták Jean Thiery vég- rendeletét. A végrendelet francia nyelven íródott, noha Jean Thiery eredeti végrendeletét olasz nyel- ven szerkesztette meg, a Nancy-i végrendelet tehát csak fordítás lehet és aláírások sincsenek rajta. A falú neve ezen a végrendeleten is egy „r”-rel íródott.

Emiatt az egy betű miatt most kétségessé vált az örökségi ügy likvidálása és nincs kizárva, hogy

a már kijelölt örökösök az utolsó pillanatban el- esnek a tekintélyes vagyontól.

Ha ugyanis az Ajol völgyében lévő Château Thiery- ben élt Thiery-család leszármazottait illeti az örök- ség, akkor a genealógusoknak egészen új családfát kell összeállítaniuk, de ez az újabb fordulat azzal is fenyeget, hogy a reményeikben csalatkozott örökösök újabb pereket indítanak az állam ellen.

„Legs Dietrich“

A falon nagy, ezüstármas kép, a képen szépiaszinben, teljes nagyságban, egy pár női láb. Nagyon szép női láb, sötétkék bolyhos papucsban, karcsun, ügyesen árnyékolva. A képen egyéb nincs. A pazar lakás szivarozó gazdájához fordulok:

— ?
— Ugyan menjen — förmed rám, — nem tudja, „ki” ez?

— ?
— Hát a „Legs Dietrich!” Dietrich-lábak... Megjegyzem, igaza lehet, Európában kevésbé tudják, hogy Marlene sikerének titka a lábában rejlik. Amerikában, sőt Londonban a mozik el is felejtik kitenni filmjeinek címét, csupán egy hatalmas neon-láb világít a mozipalota tetejéről az éjszakába. „Legs Dietrich megy” — mondják az emberek és tódulnak hozzá. Helyesebben tódultak, mert legujjabb az azt hallom, hogy baj lesz a lábbal...

A baj a bokánál van, a kis kiálló csontdudoroknál. Newyorkban egyszerre pánikszertien az a hír kezdett terjedni, hogy Marlene legujjabb fotóiról kiváló orvos-bokaszakértelvények mikroszkópos vizsgálattal megállapították: a dudoroknál egy-két milliméteres kemény csontél észlelhető. Ez lehet annak a következménye is, hogy Marlene lába kissé lefogyott. Így is, úgy is kiábrándító s a felfedezés mindenestre kétségtelemné teszi, hogy a fátalogs tekintetű démonsztár világhódító lába, a „Legs” öregszik.

Kaliforniában s különösen Hollywoodban a hír alattomos és öldöklő lángokat vetett. A filmcézárók szeméből kiesett a monokli és hörköve ugrottak fel, becsengetni az egész vezérkart, hogy intézkedéseiket tegyenek... Azt is beszélik, hogy Dietrich e „szörnyű rágalom” kinjai miatt menekült multkor Párisba...

Harminchétes éves most a ragadozó, fájdalmas tekintetű, német görblől előlépett amerikai filmesil-lag. Süldőleánykorában, mikor még hegedümvész-nő akart lenni, koplalt is, aztán mint csoporttáncos leány férjhezment, az ura Párisban dolgozott, kisleánykájukat svájci intézetbe tették s ő kihajózott Amerikába, hogy feketerecs fátalókból, tollas derék- és mellrésszel készült toaletten büvölje a világot, álmagat pillantásaival, borizú, rekedt, de mégis lágy szanzen-baritonjával és erősen reflektorozott lábszáraival, a babonáshírű „Legs”-szel.

Bizonyos, hogy aki egyszer látta, nem felejt el. „A kék angyal” könnyes démona, a „Sanghai expressz” titokzatos, főlényes asszonya, az „Allah kertje” habfátalós odaliskja és a „A vágy” forrótekintetű szerelmes leányalakja valóban felejthetetlen, — de kizárólag a darabok és a rendezés rafinált hatásaiért s nem Dietrichért.

Marlene sikereihez pótolhatatlanul hozzátartoztak mindig a rendezők s ő maga e rendezők kezében inkább csak egy fantasztikus érdekes kellék volt, amelyet hatásosan és mindig új ötettel állítottak a jupiterlámpák fényugara elé. Joseph von Sternberg, Marlene felfedezője és rendezője, szerelmes is volt belé a sok sikeres film felvételai alatt s később, éppen e szerelmi hecei miatt, a Paramount Garbo rendezőjét kérte kölcsön a Metrófól, Mamoulian-t, aki előbb hetekig tanúmányozta Marlene „legelőnyösebb arcát” és szplines, lassu, ingó lépteit s egyszer félig tréfásan, azt is monda:

— Valóban, egy kicsit bele kell szeretni ebbe a nőbe, hogy varázsos filmet lehessen vele csinálni!...

Marlene nem is mint művészi tehetség, hanem, mint típus érvényesült igazán az egész világban. (S ez a típusörület szemben a tehetséggel, egyben magyarázata ma is az amerikai filmgyártás művészet-enségeinek!) A magyar színpadon a marlenei típust talán Mezey Máriaiból, Muráti Liliből és még egyharmadrész afféle „fájdalmas gögből” lehetne összegyúrni. A széplábu csillag legutóbb Párisban még új kalapdivatot teremtett: azt a középen toialakus s nagy, lejtős karimájú formát, melyet azóta minden magasabb növésű hölgy is hordott és már meg is unti.

Ujabb darabjáról egyelőre bizony nincs hír. Reklámfőnökségének jelentése szerint Marlene, úgy mint Garbo, évente legfeljebb egy filmmel fog ki-jönni, hogy ez aztán ünnepet jelentessen. Mindez maszlag, mondják a beavatottak, valójában az a helyzet, hogy baj van a lábbal, amely könnyörtelenül öregszik; s e hír futótüzként terjed...

Allunk a nagy, ezüstármas kép alatt, „Legs Dietrich”... Csodás mai karriernek és szép, számar-bohó korszakunk! Amikor az emberiség bele tud bokrosodni egy lábba, makacsul és éppen csak ebbe; amott felül gazdája, a hölgy, lehet netán hatvanéves is, de a lábón ne merjen látszani valamelyik cson: éle. S rossz elképzelni is, hogy egy ártatlan tyukszem bujnik e ő, amely sárba ránthatna csillagokot, végpusztulásban filmgyárakat s erkölcsi felháborodásba a Föld lakóit. Régente volt „Lex Catuleia” s most van „Legs Dietrich”... Fel a fejél és lábbal, kérem, az idővel haladni kell! Gy. L.

MEKKORÁT ESTEM!
ÖSSZE-VISSZA
ÜTÖTTEM MAGAM!

HÁLA ISTENNEK,
VAN OTTHON EGY
ÜVEG SLOANS-UNK!

A Sloans üveg csak kis helyet foglal el a házi gyógyszerárban, de esések alkalmával igen nagy szolgálatot tesz. Ezt a csodás gyógyszert azonnal alkalmazhatja az ütődés helyére, miáltal enyhíti a fájdalmakat, lelohasztja a daganatot és kiküszöböli a merevséget. A Sloans azonnali enyhülést okoz, mert a szervezetet működőképre serkenti. Mielőtt Sloanst alkalmazott, azonnal jótékony meleget érez, miáltal a sérült testrészek felé nagyobb mennyiségű friss, egészséget adó vér áramlik.

SLOAN'S LINIMENT
a család gyógyszerete

Fokozza
A
SZERVEZET
TEVÉKENY-
SÉGÉT.

Egy legionista főhadnagy husz lángszórót készített, amellyel a fővárosban merényleteket akartak elkövetni

A rendőrség husz embert vett őrizetbe. — Dumitrescu főhadnagy öngyilkosságát követelt el. — Előkeiő társadalmi állásu emberek a merénylő társaság tagjai között!

Bucurestiből jelentik: Feltűnéstkelő összeesküvést leplezett le a rendőrség és egyúttal ártalmatlanná tett egy terrorista társaságot, amely merényletekkel akarta aláásni a társadalmi rendet. A rendőrség figyelmét egy robbanás hívta fel és az is indította el a nyomozást, amely nem várt eredményre vezetett. Január 7-én a Capitan Oarca uca egyik házában robbanás történt, amely romba döntötte az épületet. Megindult a vizsgálat, amelynek során csakhamar megállapították, hogy egy jólszervezett terrorista társaság működik,

amely bombákat gyárt és husz embert őrizetbe vettek. Kiderült az is, hogy Dumitrescu Nicolae főhadnagy volt a banda egyik legtevékenyebb tagja, aki valóságos kísérleti műhelyt rendezett a Gara de Est-ucca egyik házában. Megtálaták azokat a tervek is, amelyek pontosan előírták, hogy

a posta, telefonközpont, rádióleadó és a vilá-lamos művek ellen mikor és hogyan köves-senek el merényletet.

A rendőrségi nyomozás során feltűnt, hogy Ioan Stadié iparos Gara de Est-uccai műhelyben Dumitrescu főhadnagy állandóan dolgozik. Január 24-én házkutatást tartottak a műhelyben, ahol lángszóró készülékeket találtak, amelyek 15—20 liter ürtartalmuak voltak és olyan szerkezettel voltak ellátva, amelyek a robbanó folyadékot 20 légkör-nyomás felhasználásával 100 méter távolságra lövik ki. A készülékek benzín, petróleum és nyersolajkeverékekkel voltak megtöltve. Valamennyi készülék szijjal volt felszerelve, hogy háton lehessen vinni. Ezeket

Dumitrescu főhadnagy állította elő, aki Ma-tei Ionescu mérnök árnevet használta és mindenkinék azt mondta, hogy a nemze.-védelmi minisztérium megbízásából dolgo-zik.

Huszonkét lángszórót készített és ezeket két izben autóval szállította el különböző irányokban. A rendőrség kiderítette mindazon személyek nevét, akik a készülékek gyártásában segítettek és azoknak az autótulajdonosoknak a kilétét is, akik elszállították a készülékeket. Öt lángszórót megtaláltak a Vitan-ut 71-73 szám alatt levő cement gyárban. Ezután letartóztatták Jon Stadiet és 4 tanoncát. Ugyanabban a műhelyben megtalálták és letartóztatták Contes Constantin legionárus káplárt, akit Dumitrescu főhadnagy, mint bizalmi embert helyezett ott el.

Az első kihallgatás során Contes elmondotta azoknak neveit, akik az összeesküvésben részesek.

Letartóztatták dr. Zisu Constantint, aki a vállalkozást pénzelte

és aki egy légionárus parancsnak részéről kapott utasítás alapján járt el. Ez a parancsnok Horia Sima professzor. Dumitrescu Nicolae főhadnagy, aki a technikai ügyeket intézte, kitűnően képzett szakértő és rendkívül agilis ember volt. Dumitrescu Dimitrie ügyvéd és Dumitrescu Nicolae egyetemi hallgató M. Nicoară-u. 13. alatti házukban lakott Dumitrescu főhadnagy. Letartóztatták Dimitriu Jont, az Academia Romana tisztviselőjét, aki dr. Zisuval egyetértésben működött, Berechet Joan sóffort, mert a lángszórók elszállításában segítkezett, Robescu Adelina teológiai hallgatót, Stefanescu Joan teológust, akik kurirszolgálatot teljesítettek, dr. Gh. Butut, mert a készülékeket a Vitan-uti cementgyárba szállította, Constantinescu Teodor diákokot, dr. Butu unokaöccsét, aki szintén segítkezett a készülékek elszállításában, Popescu Gheorghet, a Redeventa részvénytársaság igazgatóját, aki autóját kölcsönözte a harmadik szállítmány céljaira, Obescu Mirceat, a Redeventa részvénytársaság tisztviselőjét, aki segítkezett Popescu Gheorghenak, Popescu Coculescu erődmérnököt, a Caps alkalmazottját, aki autóját kölcsönadta Dumitrescu főhadnagnak, hogy a stefanestii erődben kísérletezzon, Parvulescu Teodor ügyvédet, akit dr. Zisunál találtak, Mircea Jon és Teoharie Nicolae orvostan-hallgatókat, Nistor Jon mechanikust, akiket Constes lakásán találtak és ott vártak utasításokra, Chirila Nicolae tisztviselőt, mivel a készülékek elszállításában segítkezett, Custura Jon műhelyvezetőt, a Vitan-uccai cementgyár alkalmazottját, aki a készülékeket őrizte, Bucur Simion és Mata Gheorghie cementgyári portásokat, akik részesei voltak az összeesküvésnek. Valamennyiüket régóta ismerték légioni működésükről.

Január 25-én Dumitrescu Nicolae főhadnagy kihallgatása során, lelkiismereti furdalásokat érzett és belátta, hogy a helyzetért, amit teremtett, ő felelős. Kérte a kihallgatás vezetőjét, hogy a félreeső helyre vezessék. Felhasználta az őrizetével megbízott katonaa figyelmeltenséget és

felakasztotta magát.

Holttestét a katonai kórházba szállították.

HIREK

ELŐFIZETÉSI ÁRAK BELFÖLDÖN

Magánosoknak egy hónapra 70, negyedévre 200, félévre 400, egész évre 800 lei. Házhöz való kézbesítésért külön havi tíz lei. Nyugdíjasoknak, közalkalmazottaknak egy hónapra 60, negyedévre 180, félévre 350, egész évre 700 lei. Házhöz való kézbesítésért külön havi tíz lei. Hatóságoknak, közhataloknak és közüzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak egy évre 1200 lei kézbesítéssel együtt.

KULFÖLDÖN

Egy hónapra 120, negyedévre 350, félévre 700, egész évre 1400 lei.

TELEFON

28-10 és este 9 óra után 23-15.

MEGJELENÉS

Minden napon a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével.

SZERKESZTŐ:

Vuchetich Endre dr.

Emőd Tamás:

Itt nyugszik...

Ady Endre halálának húsz éves fordulójára.

Ütszéli sírdomb, furcsa púp
a föld halján. Kis csonka kúp.
Gyerekek porhanyó homok,
tűni dombocskát, varromot;
körötte vézna pár fenyő,
aszú gyep lankáit zöldje nő
és mint sűrű siri dér,
a sír körül sok tülevél
és mint sűrű siri dér,
a rozsa már a sírig ér.

Az égen hűvös napkorong,
a légben zöld legyezős dong,
a fán keresztiespök kaszál,
a fűbe pár muskáliszál.
Távolba halk harangú és,
lenn mozdulatlan napcsütés,
fenn mozdulatlan áll a nap,
arany karingben mint a pap,
aranylón mint a sűrű,
ha sírkövek közt fény virrad.

Vékonyka léc a hant felett,
gyümölcsfa volt és fejfá lett,
gyümölcs a feján nem maradt,
gyümölcs van lent a hant alatt;
a hant alatt pár csont apad,
a csontra tompa csend tapad,
csonttá fagyott csend, tompa csend,
csontkamra, melyben csend mereng,
csontkerék, ahol csendrösa leng,
s a csend örök csendjű cseng.

Ki volt? nábob vagy késelő
vásári hintás? késnyelő?
szakállas szent vagy rőt szatir?
rőhajt vagy zsolbárt rejt a sír?
szalószínesz vagy szerzetes?
költő vagy elcsapott heles?
vándor, kit esti szél szalaszt?
földjén kapáló vén paraszt,
ki lejjebb lépett egy araszt,
s bogot köt raj, a vad haraszt?

Ki volt... Bronzbőrű, szép kesely,
borús, pogány poétafej,
korhely Apolló, bús duhaj,
fején dús holló-tollú haj;
Párisban is lovas nomád,
ki göggel rugtatott odább,
barbár napisten, hún kobold,
halál és esők heroldja volt,
ki míg élt, holtan bujdosott,
s ma már halálán túl se holt.

... Se rács, se lomb, se rügy, se gally,
ez már az ősi nyítt ugar,
ez már a régi bús Ugar,
aszú gyep, dudva, eaz, muhar;
ez már az ősi, kietlen ágy,
kődsárga, pusztá, Hortobágy,
út, dudva, domb, vakondfúrás,
vékony faléccen pár rovás,
pár kurta szó, pár kézvonás,
egy név, egy dő um, semmi más:
„Ady Endre. Élt 41 évet.”
Még halt 1919. január 27-én.

Január 27
Péntek
Aranyszájú Szt. János
Lothár

1901. január 27-én halt meg Milánóban Verdi Giuseppe világhírű olasz zeneszerző. Verdi 1813-ban született és már gyermekkorában feltűnt nagy zeneti tudásával. Huszonhat esztendő volt, amikor első operáját nagy sikerrel bemutatták. Ettől kezdve majd minden évben írt egy új operát, néha azonban kettőt is. Nevezetesebb operái, amelyeket az egész világon játszanak: Rigoletto, Ernani, Traviata, Trubadur, Alarcosbál.

1919. január 27-én — ma éppen husz esztendeje — halt meg Ady Endre költő. Költészetével nagy hatással volt az újabb magyar költészet fejlődésére. Amikor költeményeivel jelentkezett, azok új hangja, új formája és merészsége miatt számos ellenzője támadt, azonban Ady Endre utat tört magának és még életében megszerezte az elismerést. Rövid életéből egy esztendőt Temesvárott is töltött, mint az itélőtábla tisztviselője. A caucasai kastélyt, amelyben éveken át élt, halála után Goga Octavian, amelyben román költő, aki barátja volt, vásárolta meg özvegyétől.

Farsangi naptár

Január 28. Az Iparösszhang Dalárda Alarcosbálja a sörgyár helyiségeiben.

Január 29. Táncoz teadélután a Gyárvárosi Női Misszió rendezésében az Ifjúsági Egylet Tigrului ucca 7 szám alatti helyiségében.

Február 1. A bírósági tisztviselők táncestélye a Tiszti Kaszinóban.

Február 2. A temesvári Magyar Nőegylet bálja a volt Ferdinand szálló emeleti helyiségeiben.

Február 4. A temesvári Román Nőegylet bálja a Tiszti Kaszinó termében.

Február 4. A CAMT táncestélye a sörgyár nagytermében.

Február 4. A Gyárvárosi Zene és Dalegylet farsangi táncestélye a római katolikus ifjúsági egyesület helyiségeiben.

Február 11. A Gyárvárosi Katolikus Ifjúsági Egyesület jelmezes Alarcos bálja Bontila ucca 7 szám alatt.

Február 12. Az élelmezési iparosok céhének farsangi mulatsága a volt Ferdinand szálló emeleti helyiségeiben.

Február 19. A fodrászok és borbélyok bálja a volt Ferdinand szállóban.

Február 23. Műgyeemi hallgatók bálja a Tiszti Kaszinóban.

— **IDŐJÁRÁS: Borult idő, délkeleti szél, a hőmérséklet állandósulása várható.**

(—) A KIRÁLYI HELYTARTÓ A MINISZTERELNÖKNÉL. Marta Alexandru dr. királyi helytartó, aki — miként megírtuk — jelenleg Bucarestben tartózkodik, kihallgatáson jelent meg Cristea Miron patriárka-miniszterelnöknel.

(—) PÁTER CHRIST STEFAN ELHAGYTA A KÓRHÁZAT. Közöltük, hogy Páter Christ Stefan meghalt, plébános, a salvatoriánus rend romániai tartományfőnöke, súlyosan megbetegedett és sürgős gyomorműtétet kellett végrehajtani. Az operáció kitűnően sikerült, a beteg állapota rohamosan javult és teljes felépülése bizonyosságul tegnap elhagyta a kórházat. Páter Christ Stefan jelenleg erzsébetvárosi lakásán tartózkodik, ahol a papság és a hívek nagy szeretettel keresik fel teljes felgyógyulása alkalmából.

— AZ ANGOL KIRÁLY MEGHIVJA ROOSEVELTET LONDONBA. Londonból jelentik: A Daily Telegraph jelentése szerint az angol királyi pár májusi amerikai látogatása során meghívja Roosevelt elnököt, hogy látogasson az angol fővárosba. Az a terv is felmerült, hogy Roosevelt Londonból Párisba látogat és hogy a francia köztársaság elnöke márciusban Londonba utazik.

— A BUCURESTII SPANYOL ÜGYVIVŐ — MINISZTER LETT. Bucarestből jelentik: Manuel Lopez Rey, a köztársasági Spanyolország ügyvivőjét, a barcelonai spanyol kormány meghatalmazott miniszteri rangra emelte.

Legideálisabb hashajtó, vértisztító, epahajtó a dr. Földes-féle Solvo-pirula. Székrekedés, bélnyílás, rossz emésztés, gyomorrontás, fel-fűvódás, gyomor- és bélfájdalmaknál teljes gyógyulást nyújt. Egy doboz ára 20 lei. Minden városi és vidéki gyógyszerárán és drogériában kapható.

— Magyar kormánylap a magyar-jugoszláv viszony kedvező alakulásáról. Budapestről jelentik: A Budapesti Hírlap megemlékezik arról, hogy az olasz-jugoszláv viszony előnyös alakulása jó hatással van Magyarországra és Jugoszlávia viszonyának alakulására is. A Ciano-Sztojadinovics-találkozó új fejezetet nyit Budapest és Belgrád közeledésében.

— MEGHALT SCHNELLER ISTVÁN, A KOLOZSVÁRI EGYETEM UTOLSÓ MAGYAR REKTORA. Budapestről jelentik: Schneller István egyetemi tanár, a kolozsvári egyetem volt rektora, kilencvenkétéves korában a magyar fővárosban elhunyt. Schneller István 1894-ben neveztek ki egyetemi tanárnak s harminc éven át töltötte be a kolozsvári, majd szegedi egyetemen a neveléstudományi tanszékét. 1918—19-ben az egyetem tanári kara rektornak választotta meg s így Schneller István a kolozsvári egyetem utolsó magyar rektora. A főhatalomváltozás után az egyetemmel együtt Szegedre költözött s itt vonult nyugdíjba 1924-ben. Nyugalombavonulása után Budapesten telepedett le s magas kora ellenére is teljes szellemi frissességgel érdeklődött minden iránt. Schneller István neve nyugalmavonulása után is elevenen élt a magyar neveléstudomány művelőinek lelkében. Schneller István egyik legelső harcosa volt a társadalmi nevelésnek. Az azóta széles körökben elterjedt szabadegyetem, vasárnapi iskola, népszerű előadások és más ilyen tudást közlő intézmények megvalósulásáért a legelső között harcolt. Önálló és sajátos volt neveléstudományi rendszere. Szerinte a nevelés célja a valóságos jellemformálás. Schneller professzor szerdán reggel hunyt el Budapesten. Temetése pénteken délután lesz.

— A pesti sajtó véleménye az erdélyi magyarság megalapodásáról. Budapestről jelentik: A Pesti Napló vezércikkében a román kormány és a magyar kisebbségek által megkötött egyezményről írva, megállapítja, hogy ez nagy megkönnyebbülést jelentett és nem tévesztendő össze a régebbi választási egyezményekkel, mert hiszen ez nem egy politikai párttal, hanem magával a román állammal kötötték a magyarok. Ez az első eset, hogy a román állam lehetővé teszi a magyaroknak, hogy hivatalosan elismert szervezet védje érdekeiket anélkül, hogy politikai célokból kössenek egyezményt.

Védekezzék a ragályos betegségek ellen! Dörzsölje be testét valódi Diana sóborszeszszel.

— FELOSZLATTÁK SZLOVÁKIÁBAN A CSEH BALOLDALI PÁRTOKAT. Prágából jelentik. A cseh hivatalos lap január 25-iki száma közli a szlovák belügyminisztérium rendeletét, amelyel a szlovák kormány a cseh kommunista pártot, a cseh szociáldemokrata munkáspártot, a német szociáldemokrata munkáspártot, a zsidó pártot és az egyesült szocialista cionista pártot feloszlattja, illetve tevékenységüket, Szlovákia területén betiltja, mert ezek a pártok veszélyes tevékenységet fejtenek ki. Ugyanabban a számban jelent meg az a rendelet is, amely az ipari szocialista szakszervezeti központ, valamint a központi bizottság kilenc szakszervezetét feloszlattja. Ezek az alakulatok voltak a megszüntetett kommunista párt szakszervezetei.

(—) HAMAROSAN FOLYTATJÁK A BERTHELOT UT RENDÉZÉSÉT. Ismertettük azt a nagyszabású tervet, amely a városi mérnökség még a múlt nyáron készített a józsefvárosi Berthelot ut átrendezésére. A terv szerint az ut két oldalán levő aszfaltjárdat kiszélesítik, kőtoldat a járda mellett kocsitart építenek, amelyen a villamos is közlekedik, a közepén pedig parkosított létesítenek. Az ősz folyamán a villamos vasút sineit már át is helyezték, azonban a rossz idő beállta miatt az utépítési munkálatokat nem folytathatták. A városi mérnökség elhatározta, hogy februárban háromszáz munkással nekilát az utrendezési munkálatoknak, lerakják a két kocsitart kockaköveit és a parkosított utat. A városi mérnökség reméli, hogy májusra teljesen elkészül az új körút és aztán nekilátanak a pályaudvarról a józsefvárosi katolikus templomig húzó Bratianu ucca hasonló átépítésének.

— BANYASZERENCSETLENSÉG MAGYARORSZÁGON. Győről jelentik: A tatabányai szénbánya 10-es számu aknája beomlott és két bányász a törmelékkel maguk alá temettek. A szerencsétlenül járt munkásokat már csak holtan sikerült a törmelék alól kiásni.

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJJEI SZOLGÁLTATA:

Pénteken, január 27-én a szolgálati beosztás a következő:

Az I. kerületben a Reg. Ferdinand uton levő Salvator gyógyszerár.

A II. kerületben a Traian téren levő Kigyó gyógyszerár.

A III. kerületben a Miron Costin uccában levő Merkle gyógyszerár.

A IV. kerületben a Preyer uccában levő Ungvári gyógyszerár.

Az V. kerületben a Corvin gyógyszerár és Ujkisodán Panajoth Ernő gyógyszerára állandó éjszakai szolgálatot tart.

(—) **LÉGVÉDELMI GYAKORLAT.** Január 31-én, kedden, előre meg nem állapított időben Temesvárott légvédelmi gyakorlatot tartanak. A légvédelmi gyakorlat kezdetét jelző riadójelről számított három percen belül az uccáknak teljeseen irtésekre kell lenniük a gyakorlat végét jelző riadó felhangzássáig. Mindazokkal szemben, akik az előírt rendelkezéseket nem tartják be, az előírt törvényes megtorlást alkalmazják.

(—) **NAGHEL VÁGÓHÍDI IGAZGATÓ TÁVOZIK TEMESVÁRRÓL.** Naghel Aurel dr. vágóhídi igazgatót Bucurestibe a földművelésügyi minisztériumba helyezték, ahol fontos beosztást kapott. Naghel Aurel dr., aki február 1-én hagyja el helyét, tizenhárom esztendőn keresztül állott a temesvári városi vágóhíd élén és nagyban hozzájárult annak modernizálásához. A vágóhíd új igazgatóját még nem nevezték ki. Az intézményt ideiglenesen Blasicu Iulian dr. vezeti.

(—) **ELHALASZTOTTAK AZ UNITARIUSOK KÖZGYŰLÉSÉT.** Az unitárius egyházköztség évi közgyűlését, amely eredetileg január 29-re volt kitűzve, február 5 délután öt órára halasztották el.

(—) **TABLE DR. VÁROSI FŐJEGYZŐ GYÁLSZA.** Poiana Marului községben nyolcvannégy éves korában meghalt Table Nicolae dr. birtokos, Table Nicolae dr. temesvári városi főjegyző édesatyja. Rajta kívül gyászolják az elhunytat még özvegye, fiatalabb fia, Table Simion iaszi műegyetemi hallgató, leánya és nagyszámú rokonság. Temetése szombaton, január 28-án megy végbe Poiana Maruluan.

(—) **Halálozások.** Meghaltak: Endresz Ferenc hatvanéves városi vámos, Kelemen Szerafin született Schwarz hétvenhárom éves, Schmidt Menyhért ötvenéves földműves, Caldaras Iosif 31 éves, Barbic István 63 éves mészáros, Maul Ferdinand 35 éves lakatos.

(—) **Régi vasúti sín okozta a kiskisíást az animai vonalon.** Megirtuk, hogy Anina és Oravica között, Majdán állomás közelében, a vegyesvonalat kiskisíkták. A vizsgálat megállapította, hogy a kiskisíkt az egyik vasúti sín repedése okozta. Ezt a sint még 1894-ben fektették a pályára és így negyvenöt éven keresztül robogtak rajta keresztül a vonatok. A vasút kára 70.000 lei.

(—) **A bányági kereskedők csatlakoznak a Nemzeti Újjászülési és Arcvonalához.** A temesvári Kereskedők Egyesületének és a Bánáti Kereskedelmi Testületnek Szövetségének vezetősége elhatározta, hogy a két tekintélyes érdekképviseleti szervezet testületileg belép a Nemzeti Újjászülési Arcvonalába. A belépés gyakorlati keresztülvitele érdekében a Kereskedők Egyesülete ezúton hívja fel tagjait, hogy az egyéni belépési ívek aláírása céljából az egyesület Lloydpalota, I. emelet alatti lévo irodájában mielőbb megjelenjen szíveskedjenek. — A kiskereskedők csatlakozásának megkönnyítése végett az egyesület irodája e hó 29-én, vasárnap délelőtt 9—12 óra között is nyitva áll.

(—) **A temesvári Guttemplar-rend ünnepsége.** A temesvári Guttemplar-rend Aurora ifjúsági páholya vasárnap, január 29-én ünnepi tűz-éves fennállásának évfordulóját és ebből az alkalomból ünnepséget rendez a belvárosi Tepes Voda-tér 1. szám alatti otthonában. Az ünnepi beszédet Dragan Hilda dr., a guttemplar ifjúság országos előjárónője tartja. A rendezőbizottság a vendégek számára változatos műsorról gondoskodik. Az ünnepség délután félőkor kezdődik. Beléptidj nincs, vendégeket szívesen látnak.

(—) **Az Electrica sportegylet Baran Coriolan dr. főnagymester védnöksége alatt holnap, szombaton, este kilencórától kezdettel a városi kultúrpalota termeiben nagyszabású farsangi táncestélyt rendez, amelyre a közönséget ezúton is meghívják.**

(—) **Előírt adófelvétel.** Mircea Vasile, az aradi adókerület adófelvételke volt és három községben három adófizetéstől kisebb összegeket vett át adó felében. A pénzzel azonban nem számolt el és ezért bizalommal való visszaállításért felelősségre vonták. Az aradi törvényszék hat hónani fogságra ítélte és a temesvári ítélőtábla tegnap a börtönt is jóváhagyta.

(—) **MEGKEZDTÉK A HADIROKANTAK, HADIROZVEGYEK ÉS HADIÁRVÁK NYUGDÍJAINEK KIFIZETÉSÉT.** A temesvári adóhivatalok tegnap megkezdtek a hadirokantak, hadirozvegyek és hadiárvák január-március negyedére esedékes nyugdíjainak kiutalását. A kifizetéshez szükséges összeg tegnap megérkezett a Nemzeti Bank temesvári fiókjához és így az adóhivatalok már tegnap délelőtt kifizették a nyugdíjakat azoknak, akik jelentkezők. Azok a hadirokantak, hadirozvegyek és hadiárvák, akik tegnap nem vették fel illokvonalukat, ma jelentkezőnek az illokvonal adóhivatalnál.

(—) **A HUSZONHATODIK ÉVFOLYAMÁBA LÉPETT ELLENŐRNEK, Tóth Sándor** országosan ismert lapjának új száma rendkívül érdekes és változatos tartalommal jelent meg. Az Ellenőr kapható mindenütt az országban.

(—) **Elfogtak egy család miatt körözött asszonyt.** A jászvásári állomási rendőrség elfogta Novac Mandra ujksodai asszonyt, akit család miatt köröztek. A nyomozás lefolytatására az asszonyt átadták a jászvásári rendőrségnek.

(—) **Elűtött a vonat egy pénzügyi ellenőrt.** Vojtek állomáson elűtötte a vonat Margaret Zamfir pénzügyi ellenőrt, aki a fején súlyosb sérüléseket szenvedett. A sebesült embert a vonattal Temesvárra hozták és a mentők a kórházba szállították.

(—) **AZ ÉLELMÉZESI CÉH TAGJAI CSOPORTOSAN JELENTKEZNEK.** A temesvári királyi hegytartóság területén az élelmézési céhhez tartozó iparosok csoportosan jelentik be belépésüket; az ujonnan megalakult céhbe. Az iparosok felismerik annak a jelentőségét, hogy a céh egyedüli bizostéka lesz annak, hogy szakmai életüket zavartalanul folytathatják.

(—) **A PATRONÁZS EGYESÜLET KÖSZÖNETE.** A temesvári Patronázs Egyesület írásban köszönetét fejezte ki a temesvári pékparosok egyesületének azért a hathatós támogatásért, amelyben a pékparosok a karácsonyi ünnepek alkalmára a Patronázs Egyesület által felkeltett szegényeket részesítették. Kenyeret és kalácsot adtak nagy bőségben a pékek egy a temesvári fogház foglyai, mint a Patronázs Egyesület által támogatásban részesülő szegények részére. A Temesvárott dolgozó hetven pékmester ilyenkor egyenként, de az egyesület révén is siet a nincstelenek segítségére.

(—) **DÖGLÖTT DISZNÓT ADOTT EL.** Barbu Ioan zombolyai gazdálkodó egyik disznója megdöglött. A disznó tetemét el akarta ásní, de ekkor megjelent nála Lingurar Moise vándorcigány és felajánlotta, hogy ötven leiert megvásárolja a kimúlt disznót. A cigány és társai a sertés húsából nagyszerű lakomát csapak, amelynek sulyos következményei támadtak. Néhány órával később ugyanis a lakomán résztvevő cigányok megbetegedtek és Lingurar hetekig ápolták a kórházban, amíg visszanyerte egészségét. Barbu Ioan pedig egészségügyi kihágás miatt a járásbíróóság elé került, amely 2000 lei pénzbírsággal sújtotta, mert a döglött disznót eladta. Fellebbezés folytán az ügy a temesvári törvényszék elé került, amely a járásbíróóság ítéletét megerősítette.

(—) **REJTÉLYES MÓDON ELTÜNT HARMINCZEGER LEI.** A Kandia-gyár pénzbeszedője tegnap délelőtt a Temesvári Bankban felvételt harminczegezer leit, azután kerékpárra ült és folytatta útját, mert ezt az összeget egy másik pénzintézetnél be kellett volna fizetnie. Erre azonban nem került a sor, mert a pénz eltűnt. A harminczegezer leit eltűnését bejelentették a rendőrségben, amely megindította a nyomozást annak megállapítására, hogy ellopott-e a pénzt, vagy elveszte te-e azt a pénzbeszedő.

(—) **Szüle'ések.** Az anvakönyvi hivatalban a következő gyermekek születését jelentették be: Alexand Octavian Grigore, Kerekes Erzsébet, Valan Adrian, Nicolae Doina Ileana, Kiritza Lujza Katalin, Caurin Florea, Stergel Péter, Jank Rozália, Goga Sofia, Polyák Lajos Márton.

(—) **NÖVENDEKHAVGVERSENY.** A városi zeneiskola vasárnap, január 29-én délután félő órakor saját nagytermében növendékhangversenyt rendez. A hangversenyre, amelynek műsorát gondosan válogatták össze, szívesen látják a nagyközönséget. A belépés díjtalan.

(—) **A MAGYAR DALÁRDA KÖZGYŰLÉSE.** A temesvári Magyar Dalárda vasárnap, január 29-én délelőtt feltizenként órakor tartja évi rendes közgyűlését a belvárosi Unirii tér 3 szám alatti levő Valkay-féle tánciskola helyiségében.

— **Max Schmeling elhagyta Német országot.** Berlinből jelentik: A lapok beszámolnak arról, hogy Max Schmeling boxbajnok külföldre utazott, de hogy hova, arról nem írnak.

— **ÖNGYILKOS LETT, MERT NEM ESKÜHETETT MEG.** *Dorohoi-ról jelentik:* Megrendítő öngyilkosság történt tegnap éjszaka a Dorohoi-megyei Radeni községben. Inescu Alexandru piatra-neamtii származású csendőrmester, aki jelenleg a nagyváradi csendőrképző intézetben van beosztva szolgálatfételre, még évekkel ezelőtt megismerkedett egy Radeni községbeli leánnyal és elhatározta, hogy feleségül veszi. Végül is úgy döntöttek, hogy az esküvőt most megtartják. Az őrmester szüleivel együtt tegnap megérkezett a községbe. Ekkor azonban kiderült, hogy az iratok nincsenek rendben és ezért a helyi előjáró és a lelkes nem voltak hajlandók az esketési szertartást elvégezni. Ez a tény annyira elkéserítette a vőlegényt, hogy az esti órákban bezárkózott menyasszonya szüleinek házába és ott szolgálati fegyverével szívenlőtte magát.

ATOMISEUR szénsavas fogfecskeendő
a modern ember fog- és szájpólo szere ismét kapható mersékelit aron
KECSKEMÉTI Temesvár 1., Bul. Duca 2.

(—) **A TEMESVÁRI VASÚTI FELÜGYELŐSÉG HATÁSKÖRE.** Megirtuk, hogy április elsején az eddigi kerületi vasútigazgatóság helyét vasúti felügyelőségek gondoskodnak a vasúti igazgatásáról. A temesvári kerületi vasútigazgatóság felügyelőségé alakul át. A felügyelőség hatásköre északra, Nagyváradig terjed és több erdélyi vasútvonalat is hozzácsatolnak, amelyek eddig más igazgatóságok hatáskörébe tartoztak. Ezzel szemben azonban a bucurestii vonalon a felügyelőség hatásköre megrövidül, amennyiben csak Karánsebesig terjed. Temesvári kereskedelmi és gazdasági érdekeltségek közbenjárásra készülnek, hogy a temesvári vasúti felügyelőség hatásköre legalább Orsováig terjedjen.

(—) **A református ifjúság templomi ünnepéje.** A temesvári református ifjúsági egyesület vasárnap, e hó 29-én, délután hat órakor a református templomban ünnepélyt rendez. Az ünnepély igen tartalmas műsor keretében megy végbe és azon az ifjúság legjobb műkedvelő erői működnek közre.

(—) **A református egyházköztség kántori állást szervezett.** A temesvári református egyházköztségben eddig nem volt külön kántori állás és most szervezték meg ezt először. Az új állásra máris igen élénk érdeklődés nyilvánul meg. A pályázaton résztvevő kántorok templomi hangverseny keretében fognak majd bemutatkozni, amely alkalommal próbánerklést és probaorgonálást tartanak. A bemutatkozás eredménye alapján fogja a presbiterium a kántort megválasztani. A bemutatkozás időpontját még nem állapították meg, mert a pályázat ideje még nem járt le és azt a presbiterium majd annak idején közli a nyilvánassággal.

(—) **A Temesvári Magyar Nőegylet évi közgyűlése** január 29-én, vasárnap délelőtt 11 órakor, saját egyleti helyiségében (Magyar Ház, földszint) lesz és arra a tagokat ezúton hívja meg a vezetőség. Amennyiben az említett időpontban a közgyűlés nem volna határozatképes, akkor a közgyűlés február 5-én lesz ugyanabban a helyiségben és órában, a megjelent tagok számára való tekintet nélkül.

Mozsi

M Ű S O R :

PÉNTEK, JANUÁR 27.

APOLLÓ: Nincs előadás.
ATLANTIC: Rejtelmes város (német film) és Bizalmatlan bizalom (francia film).
CAPITOL: Dzsungel szerelem (angol film).
RIVOLI: A nyugat leánya (német film).
SCALA: A szívek csalogánya (angol film).
ATLANTIC (Erzsébetváros): Május (német), A szent tigris (angol).

Köszönetnyi van tas
Mindazok, kik felejtethetlen ferjem, a jó édesapa, após és rokon

HALMOS JANOS ur

az Agrícola Fonclera Biztosító ny cégvezetője

elhalálozása alkalmával bennünket vigasztaló szavaikkal felkerestek, drága halottunkat utolsó utira elkísérték, virágadományukkal az elhunyt emlékének kegyelettel adóztak ezzel nagy tájédmunkat enyhíteni igyekeztek, fogadják ezúton hálás köszöneteket.

Az engesztelő szentmise áldozat f. hó 28 án, szombaton reggel 8 órakor az erzsébetvárosi plébánia templomban lesz bemutatva.

A gyászoló család

MAGYAR BÁL

A TEMESVÁRI KULTURPALOTA NAGYTERMÉBEN

= KÖZGAZDASÁG =

Rövidesen dönt a pénzügyminiszterium arról, hogy maradnak-e a tavalyi adók?

Miért hosszabbították meg egy hónappal az adóvallomások benyújtását

Az utóbbi hetekben — a Sfatul Negustoresc által megindított akció nyomán — az egyes kereskedelmi és ipari érdekeltségek sorra amelt nyilatkoznak, hogy az idén

mellőzzék az adókieéseket és ehelyet a tavalyi adókat vigyék át

az adóhivatali rolokra. A pénzügyminiszteriumban jelenleg a költségvetés elkészítésével vannak elfoglalva és csak annak ismerete után történik döntés az ideai adókieetés rendszeréről. Az adóvallomások benyújtási határidejének meghosszabbítása azt célozza, hogy az adózók nyugodtan fejezzék be mérlegeiket és kellő idejük legyen a vallomások megtételére. Február végéig elkészül a költségvetés és csak ekkorra várható döntés az adók reportálása iránt.

Az Argus értesülése szerint a pénzügyminiszter nem zárkózik el a reportálás elől, de

a tavalyi adókon bizonyos javítást fognak eszközölni,

amely érezhetően növeli az állami bevételeket. Kérdéses, hogy a „korekció“ milyen irányu lesz? Lehet, hogy bizonyos százalékkal emelik az ideai adókat, de lehet, hogy a feljavítás egyéni lesz, vagyis

a kincstárt megilleti a fellebbezési jog olyan esetben, ahol a tavalyi jövedelem bizonyos százalékkal emelkedett az előző évi jövedelemmel szemben.

Végül nincsen kizárva az sem, hogy a két módot együttesen alkalmazzzák és így a reportálás a tavalyitól abban fog különbözni, hogy a kincstárnak fellebbezési joga lesz a százalékszerűen emelt adó csekélysege címén.

Emelni fogják a fogházi munka teljesítményét

Közhivatalok elsősorban a fogházi műhelyekből fedezik szükségleteiket

A börtönügy újjászervezéséről szóló törvény életbeléptetésével egyidejűleg átszervezik a letartóztató intézetekben a fegyverek és foglyok által végzett munka jellegét. Eddig ezek az intézetek jörszt csak a saját szükségleteikre végezték egyes ipari cikkek készítését, míg ezután a munka értékesítésénél nagyobb komerciálisra fognak törekedni. Evégett megfelelően szerelik fel elsősorban is a fogházakat, amelyekben ipari munkára oktatják a foglyokat. Mindez nem fog a polgári ipar, vagy kereskedelem kárára esni, hiszen a munka intenzívebbé tételével is csak aránylag kis mennyiséget fognak előállítani.

A közhivatalok utasítva lesznek, hogy szükségleteiket elsősorban a fogházaktól szerezék be

és így ez a kereslet a termelést felfogja venni.

Kezdetben az egyes miniszteriumok adják a szükséges tőkét, majd arra törekednek, hogy a termelés jövedelmező legyen. Az ujitásnak nagy társadalmi jelentősége van, mert egyrészt a foglyokban a munka szeretetét élesztik, másrészt a közönség véleménye is kedvezőbb lesz azokról, akik esetleg csak eltévelyegve kerültek fogházba.

Árfolyamok, gabonaárak

CSÜTÖRTÖK, JANUÁR 26

A hivatalos devizaárfolyamok a következők: (az első szám a vételt, a másik az eladást jelenti). Hollandi forint; 76.18—77.28, belgas 23.67—24.01, angol font 665.45—676.89, olasz lira 7.172—7.172, dollár 140.07—142.14, francia frank 3.59—3.80, cseh korona 4.70—4.80, svájci frank 31.74—32.22. Ezekben az árfolyamokban a devizafelár is benfigyeltatik. Dinár 2.89—3.05, pengő 25 és 26.60—27, néme marka 38—39, felár nélkül.

A bányási gabonapiácson a buza iránt élénk érdeklődés mutatkozik, de szállítási eszközök hiányában az üzleti forgalom csekély. A tókmag irányzata szilárd, míg a tengeri iránti kereslet esendesebb. A piaci árak a következők: buza 76—77 kilós 400, buza 78 kilós 410, tengeri 330—335, korpá 300, zab 430, takarmányárpa 330, tavaszi árpa 380, muharmag 310, napraforgómag 390, tókmag 710, kismalmi liszt a 30/70-es beosztásból 740, nagymalmi liszt 760 lei százkilónként.

Két és félmilliórd költséggel dunai hid épül

Az érdekelte államok között régebben folyik a tárgyalás egy dunai hid építéséről, amely Romániát Bulgáriával köti össze. Érdekelve van a kérdésben Lengyelország is, amely a Kelet felé irányuló forgalmat a hid segítségével kívánják élnékiteni. Románia álláspontja szerint elegendő egy Ciurgiu és Rusciuc közötti hajóhid, de valószínű, hogy a Balkán államok és Lengyelország hozzájárulásával Corabia és Sístov között új vasuti hid épül, amelynek költsége két és fél milliárd lei lesz

A céhtörvény kiegészítése rendeleti uton

A munkaügyi miniszter a céhek működésére nézve három rendeletet adott ki. Az első rendelet szerint a vegyipari munkások közé sorolják a mosdók, vasalóintézetek és vegytisztítók munkásait, míg ezen iparágak önálló mesterei a vegyipari munkaadók közé. A másik két rendelet a nemesfémfeldolgozó és optikai munkás, illetve munkaadói kategóriákra vonatkozik és eszerint ebbe az osztályba a következő iparosok esnek: órásk, ékszerészek, vésnők, ötvösök, optikusok és fogtechnikusok.

— **ESNEK A BIRODALMI BANK RÉSZVÉNYEI.** A berlini tőzsdén folytatódott az áresés és csupán a kémiai vállalatok papírjai maradtak mentesek a baissétól. A hivatalos körök nyilatkozatot adtak ki, hogy a Birodalmi Bank részvényeit nem belyegzik le, azokat nem cserélik fel kincstári jegyekkel és az osztalékot sem szállítják le. Ennek dacára a Birodalmi Bank részvényeinek árfolyama másfélszázalékkal esett.

— **Szállítványozó cégek gyűlése.** A romániai nemzetközi szállítványozó vállalatok nemrégiben Bucuresi központtal egyesületet alakítottak, amely tegnap gyűlést tartott. Penescu Nicolae elnök elnöklétevel. A felszólalók felsorokozták azokat a nehézségeket, amelyekkel a külkereskedelem és ezzel kapcsolatban a szállítványozási szakma küzd. Kimutatták, hogy a devizák megszerzésével járó körülményesség tíz százalékkal drágítja meg az árut. A gyűlés egy határozatot, hogy Constantinescu nemzetgazdasági miniszter elé terjesztik mindazokat a javaslatokat, amelyekre a nehézségek leküzdésére célszerűnek találják.

A béke hadserege

A kereskedelmi miniszter cernautii beszédeben a béke hadseregének nevezte a kereskedőket. Olyan elismerés ez, amelyhez ez az osztály nem igen volt hozzá szokva. A kereskedő fontossága voltaképpen azóta megy át egyre mélyebben a köztudatba, amióta az államok életmegtúlvánulásaiban a közgazdasági kérdés egyre nagyobb jelentőséget nyer. A világháboru előtt a közgazdasági élet minden fázisa természetesen és magától érthető volt. Ahogy azonban a régi keretek, főleg a valutáris alap meginttak, kitűnt, hogy az állam létfeltétele a helyesen vezetett pénzügyi és gazdasági irány. Az elhízázás az állam minden tagjára kiható befolyást gyakorol. Minden állampolgár jóléte attól függ, hogy hogyan sikerül az őstermékeket más javakkal felcserélni? És mert ez a feladat elsőrendű jelentőségűvé vált, emelkedett mindazoknak a fontossága, akik a feladat teljesítésének végrehajói. Így tört meg a köztudatban az az alapjában téves felfogás, hogy a kereskedő nem produktív, hogy legjobb esetben a mai társadalomnak szükségszerű velejárója. Az említett cernautii beszéd azonban a kereskedőt arra a magaslatra emeli, amely minden dolgozó rendet megillet. És a munkakötelesség nemcsak a béke, hanem a hadiállapot idejében egyformán érvényesül, legfeljebb a béke idején — amikor az államoknak egymásközti viszonyát a kereskedelmi egyezmények szabják meg — ugyszólván elsőrendű jelentősége van annak, hogy a kereskedők társadalmi az egyéb befektetéseken kívül milyen erkölcsi tőkét investál azert, hogy az országnak kifelé megfelelő reputációja és tekintélye legyen. Mivel a békében egyetlen pozícióért: pénzünk állásának megóvásáért folyik a harc, megértjük Constantinescu miniszter kijelentését és kívánjuk, hogy az országnak soká ne kelljen megtudnia, hogy a fegyvelmezett erkölcsi kereskedői társadalomra micsoda feladat vár háboru esetén.

Minden erkölcsi emelkedettség alapja a helyes nevelés és ezért a kereskedőtársadalmat akként kell felépíteni, hogy a béke katonái a hadi helyzetben is magas erkölcsi színvonalon tudja hivatását teljesíteni. Nem erkölcsi bázis az, ha a kereskedő boldogulása kiváltságokon nyugszik, mert az érvényesülésért folyó harcban acélosodnak meg az ember jószándékai. Ennek a belátása érvényesült a kereskedelem fejlődési vonalán és a monopóliumot kizáró szabad kereskedelem volt az, amely ezt az osztályt egy folytonos szelekciónak vetette alá. Téves volna azt hinni, hogy a kereskedelem szabad gyakorlásának rendszere termelte ki azokat az elemeket, amelyek méltatlanok voltak arra, hogy a kereskedői rendben elhelyezkedhessenek. A pénzösség, az ellenőrzés hiánya, a hiszékenység adott ezeknek az elemeknek menlevelet, amelyet azonban nyomban be kellett szolgálni, ahogy a viszonyok szűkebbre szabása által már csak a tőke és megbízhatóság szempontjai szerinti jobbaknak adott a pálya elhelyezkedést. A kereskedelmi élet, amelynek a bizalom a levegője, egybefogó összefüggyessel, mindig a kiválasztódás munkáját végzi, és ezért volt a liberalizmus, a laissez faire megfelfeló doktrina a kereskedelem fejlődésére. Ha tehát Constantinescu miniszter a „béke hadseregének“ a kereskedőtársadalomnak szivós és célratoró összetételt akar adni, akkor oda kell hatni, hogy a törvényeknek alkalmazása mellett az egyenlőség és igazság elvei érvényesüljenek, hogy ne gördüljön akadály a béke hadseregének verbuválása elé és a kereskedelem üzésének szabadságával nyersen az természetes megerősödést.

— **OLASZ HÜTÖVAGONOKAT VETT KÖLCSÖN A CFR.** A CFR, a szükségétnek megfelelően, veselte a hűtővagonok számát akként, hogy az olasz vasutaktól 50 vagonot vett kölcsön és ugyanennyit kértek kölcsön a lengyel vasutaktól is. A kölcsönvagonok egyelőre egy hónapi időtartamra vétettek át, mert remélik, hogy ezen idő alatt a kiviteli forgalom lebonyolódik. A kölcsöndíjak fedezésére a CFR 2500 leit vesz minden hűtővagon berakásánál, függetlenül a fuvardíjtól.

= VETOMAG KIALLÍTÁS ÉS VÁSAR HIREI. Február 23—27 napjain Kolozsvárt tartandó vetomagkiállítás és vásár iránt országgrésznünk gazdaközönsége körében igen meleg érdeklődés nyilvánul meg. Az EGE és gazdaköri tagok nagy számban való felvonulása mellett számos kül-és belföldi növénynevelő és nemesítő magvak után termelő gazdaság jelentette be részvételét. Bár az egyesület tavaszi vetomagkiállítására a gépjárműkat helyszűke miatt nem szokta meghívni, az idén a nagy érdeklődésre való tekintettel kénytelen volt néhány gazdasági gépjárműt is helyet szorítani a rendelkezésére álló szűk területből. A kiállításhoz kapcsolatos tudnivalókról későbbi és díjtalanul nyújt felvilágosítást az EGE (Kolozsvár, Str. Regalá 16.) A bejelentések legkésőbb február hó 15-ig való beküldését kéri az egyesület. Minthogy gazdaközönségünk köztudomásúlag igen nagy mértékben rá van utalva a vetomagvak újabb és jobbfeleségével, nemesített fajtákkal való kísérésére, gondoskodott az egyesület, hogy az elismert legjobb nemesített fajtákból is megfelelő mennyiségű és minőségű vetomag kerüljön bemutatásra és így a kiállításnak megfelelően az erkölcsi és anyagi sikere. A kiállításon ívaló részvétel díjtalan az EGE és gazdaköri tagjai részére. A kiállítás látogatói számára — költségkímélés okából — utazási kedvezmény engedélyezését kérte az egyesület a CFR vezérigazgatóságától. A kedvezmény igénybevételeinek módját idejében közli az egyesület. Miután a növénytermés és terén a tudomány haladásával elért eredmények a kiállításon megtekinthetők lesznek, kívánatos, hogy azt a gazdaközönség legszélesebb rétegeiből minél nagyobb számban látogassák és egyúttal megismerjék a legjobb vetomagvakat és legolcsóbb közvetlen beszerzési forrásokat is. Az EGE gazdaköri fiókjai ezalkalommal társas tanulmányi kirándulásokat rendeznek, vagy az engedélyezendő CFR kedvezmények, vagy a csoportos utazásokra külön engedély nélkül is érvényes állandó vasúti kedvezmények mellett. Csoportokban való utazáshoz, ha a csoportok a kiinduló állomásra térnek vissza a CFR a következő kedvezményeket adja: Legkevesebb 20 személynek 50 százalék, legkevesebb 48 személynek 60 százaléka a rendes árból.

= EGYMILLIÁRD DINÁROS ÁRUHITELT AD OLASZORSZÁG JÜGOSZLÁVIÁNAK. Ciano olasz külügyminiszter néhány nappal ezelőtti jugoszláviai látogatása alkalmával olasz és jugoszláv hivatalos gazdasági szakértők között megállapodás jött létre egy egymillióárd dináros áruhitel nyújtására. Az olaszok egymillióárd értékű olasz iparcikkkel szállítanak Jugoszláviának, amelyet Jugoszlávia két év alatt vasárcek, rézárcek és más bányatermékek szállítással egyenlítené ki.

= HÁROM MILLIÁRD LEI ÉRTEKŰ CSZSZEAG AZ EGYESÜLT ÁLLAMOKNAK. A Herald Tribune jelenti, hogy Borah bankár 3 millió és 300 ezer dollár összeget ajánlott fel az Egyesült Államok hadügyi kormányának azzal, hogy az összeget fegyverkezésre fordítsák.

= A TŰZIFAEXPORTŐR SZINDIKÁTUS ÚJ VEZETŐSÉGE. A tűzifaexportőrök szindikátusa ezévi rendes közgyűlést hétfőn tartotta meg Nagyváradon. A közgyűlés tulkorai megtartását az vette szűkegessé, hogy a szindikátus elnöke, dr. Tilea V. Viorel volt miniszter, Őfe sége londoni nagykövete nevezte ki, aki emiatt a szindikátus elnökségéről lemondott. A közgyűlés sajnálattal vette tudomásul a lemondást és elnökké Urdáreanu vezérigazgatót, alelnökké Moldoveanút, a CAPS igazgatóját választották meg. A közgyűlés ezután a rendes napirendet tárgyalta le.

= KISGAZDAIFJAK NEMETORSZÁGI GAZDASÁGI TANULMÁNYI KIRÁNDULÁSA. Az EGE, mint minden évben az idén is rendez az erdélyi kisgazdaijak részére Németországba egy fél-éves gazdasági tanulmányi kirándulást. A kiránduláson résztvevő gazdaijak egy fél évet töltenek Németországban egy kisgazdaságba beosztva, ahol megismerik a modern gazdálkodási rendszereket, a minőségis termelés, többtermelés és jobbtermelés feltételeit és módjait. A tanulmányi kirándulás március hó végétől október hóig tart. A kiránduláson olyan 16 életévet betöltött ifjak vehetnek részt, akiknek szülei saját gazdasággal bírnak, miután a tanulmányi kirándulás célja a kisgazda nevelése. Utlevél szerzésről a kiránduló gondoskodik. Utiköltség címén 8000 lel fizetendő, amely összegbe bennefoglalatik az oda és visszautazás, valamint egy két hetes tanulmányi út Németországban. Az érdekeltek megkeresésükkel forduljanak az EGE-hez, Kolozsvár, Str. Regalá 16.

= TAVASZI VETOMAGKÖZVETÍTÉS AZ EGE TAGJAI RÉSZÉRE. Az EGE őszi búzavetomag kiosztási akcióját a tavaszi gabona, kapás és takarmánynövény vetomagvak kiosztásával folytatja. Azért az egyesület felhívja érdekelte tagjait, hogy szíveskedjenek bejelenteni a vetomagvakból úgy az előadó készletet, mint a szükségelt mennyiséget. Az előadó készlet bejelentésével egyidejűleg közlendő a vetomag fajtája, mennyisége, minősége (hl. sulya), ára, a tárolás helye, a bejelentő neve, lakása, utolsó posta, és vasutállomás. A magvakból legkésőbb február 15-ig mint a kiüldendő a vetomag kiállításra. A vásárolni szándékozó gazdák részéről a pontos cím, a szükségelt mennyiség, minőség szintén bejelendő. A keresett vetomagminták a kiállításon megtekinthetők lesznek.

Sporthirek mindenfelől

★ Leonidas és Domingos Amerikában maradnak. A francia lapok arról adtak hírt, hogy Leonidas és Domingos a brazil csapat két kiválósága Franciaországba szerződtek. E célból Stable délamerikai edző, aki a Red Star Paris csapatát készítette elő, Dél-Amerikába utazott, hogy nyelvéssé a két játékos szerződését. A két brazil játékos azonnal elfogadta a franciák ajánlatát és hajlandónak mutatkozt Párisba jönni. Ebben azonban egyesületük nem egyeztet bele és így nem jöhettek Európába.

★ A prágai Slávia a bucaresti husvó i tornán. Bucaresti husvét i mősora már biztosítva van, amennyiben a prágai Slávia három mérkőzést játszik a román fővárosban. Ellenfele a Venus, FC Rapid és a Ripensia csapata lesz. A prágaiak örömmel fogadják el a román szövetség ajánlatát.

★ Pénzeken vagy a jövő hét elején utazik Tilea Viorel Londonba. Tilea Viorel, a labdarugószövetség volt elnöke, akit mint ismeretes londoni követéve neveztek ki, pénteken, vagy pedig a jövő hét elején utazik új állomáshelyére.

★ A Franciaország körüli kerékpárverseny résztvevői. A Franciaország körüli kerékpár versenyen előrelátólag ebben az évben résztvesznek Belgium, Svájc és Németország csapatai is. Így a francia csapatot együtt négy ország versenyzői vívják meg klasszikus küzdelmüket Franciaország bajnokságáért.

★ A belga labdarugó játékosok tízparancsolata. A belga szövetség a következő tízparancsolatot bocsátotta ki, amelynek pontjai általános értékűnek fogva akármelyik labdarugójátékosnak előnyére válnak: 1. Apold és növelj erőnlétedet. 2. Becsüld meg ellenfeleidet és a játékvezetőt. 3. Alkalmazkodj mindenben a szabályokhoz. 4. Tudj a labdával bánni. 5. Törekezdj arra, hogy minden labdát stoppolj. 6. Tudj játszani mindkét lábadal. 7. Lehetőleg a labdát tartsd a földön. 8. Fejeld el csak abban az esetben jó szálat, ha erre elkerülhetetlen szükség van. 9. Csakis annak a játékos társadnak add a labdát, aki tisztán áll. 10. Ha nincsen nálad a labda, igyekezz tiszta helyre be kerülni, ne állj meg a pályán, hanem állandóan mozogj.

GYILKOSSÁG A MOZIBAN

A Déli Hírlap eredeti regénye.
Írta: Félegyházi András

Ujánnomás tilos.

Eszébe jutott, hogy bár a ridikülből kiszedte Yvonne d'Hiver iratait, annak egyéb tartalmát még nem nézte meg. Úgy gondolta, hogy éjjel felélmegy a hivatalába és akkor tüzetesen megvizsgálja a ridikül belsejét. Meg aztán mindjárt megfogalmazza a bűnügyi rendőrfőnök számára szóló jelentését is.

— A sajtó részére is meg kell szerkesztem a közleményt, — villant át egyenl hirtelen.

Erről nem szabad megfeledkezni. Ismerte a rendőrprefektus szigorú rendeletét, amely szerint minden eseményről tájékoztatni kell a lapokat, amelyek a rendőrség részéről nem tünnek semmiféle titkolózást és nyomban késznek a támadásra és bírálásra, mihelyt a rendőrség valami elhallgat előlük pedig arra olykor a vizsgálat érdekében is szükség van. Ez a mostani eset igen kényes és nem meri magára vállalni a sajtóközleményért a kizárólagos felelősséget. Úgy határozta, hogy telefonon jelentést tesz felettesének és annak utasítása alapján szövegezi meg az újságíróknak kiadandó hírt.

Egyelőre azonban a Rue Pasteur irányába haladt. Valami vonzotta, hogy megtekintse a 65 számú házat, amelyben a meggyilkolt asszony lakott. Amikor végre a villaszéri lak elé érkezett, némán megállt vele szemben. Az épületet a járdától izléses rácskerítés választotta el. A rács és a ház közti sávban virágágyak illatoztak. Az emeletes villának fent és lent öt-öt uccai ablaka volt. A földszint alatt magas szuterén volt, amely nyilvánvalóan a személyzet lakásául szolgált és valószínűleg — mint az már szokásos — ugyancsak ott van a konyha, éléskamra és egyéb mellékhelyiség is. A villa alblockai sötétet voltak. Az volt Rivossier érzése, hogy ezek a sötét meredő ablakok az urnőjükre váró szobák behuny szeméi. A rácsos kapu oszlopán az uccai vil-

lonylámpa fényében réztábla csillogott. A rendőrtiszt közelebb lépett és a kis tábláról leolvasta a d'Hiver nevet. Valószínű, hogy ez a névlap még a megboldogult Etienne d'Hiver életében került a kapura.

A réztábla alatt csengő volt, amelynek gombját Rivossier önkéntelen ujjmozdulattal megnyomta. Aztán várt. Eltelt néhány perc és nem jelentkezett senki. Újból megnyomta a csengőt és pedig hosszasan. Az eredmény megint elmaradt.

— Haszontalan népség ez a személyzet, — bosszankodott — tudja, hogy urnője moziba ment és utána talán kávéháza látoga: és fehasználja az alkalmat arra, hogy maga is kikerüljön a fészekből. Lelkiismeretlenség őrizetlenül hagyja egy gazdag asszony lakását.

Már éppen távozni akart, amikor a Rue Pasteur kocsiszfaltján lilára lakkozott autó siklott végig és a szomszédos villa kapuja előtt állt meg. Az automobilból idősebb férfi szállott ki, aki a társaságában levő hölgynek nyújtotta a kezét, hogy a gépkocsi elhagyásánál segítségére legyen.

Az idősebb férfi észrevette, hogy a távozni készülő rendőrtiszt harmadszor is csengtet és oda szólt:

— Hiába próbálkozik, monsieur. A kapu nem nyílik meg.

— Hogy-hogy? — csodálkozott Rivossier. — Övezgy d'Hiverné estétit rendszerint házon kívül töti és nem vacsorázik odahaza. A villában ilyenkor mindössze egy öreg ember tartózkodik, aki portás és kertész is egyszerre, de olyan siket, akár az ágyu. Ennek nemcsak csengethet, de harangozhat is, mégsem hallja meg.

— Kár, — mondotta Rivossier — madame d'Hivert szerencsétlenség érte és sürgős kérdéseim lettek volna ezzel kapcsolatban a portáshoz.

Rivossier odafordult az idősebb ur felé és bemutatkozott:

— Armand Rivossier rendőrtiszt vagyok.

— Paul Ringolo, — viszonzotta a bemutatkozást és kezét nyújtott.

A rendőrtiszt és Ringolo beszélgetésében némi szünet állt ott be. Ez utóbbi ugyanis kifizette a gépkocsi sofőrjét, aki erre járművével elrobogott. Rivossier újra Ringelothoz fordult:

— Régóta szomszédja ön madame d'Hiverné? — Meghiszem azt, — válaszolta mosolygósan az idősebb ur, — vagy harminc esztendeje.

— Akkor talán öntől is kaphatnék némi felvilágosítást a madamera vonatkozásilag?

— Nagyon szívesen, de nem itt az uccán. Tiszteljen meg a házamban. Azonban engedje meg, hogy bemuassam önt a feleségemnek. Madame Ringolet.

Rivossier meghajolt Ringoléné előtt és belépett a rácsos ajtón, amelyet a házgazda a zsebéből elővont kulccsal kinyitott, majd aztán belülről újból bezárt. Nemsokára ott voltak a barokkstílusú villa pompásan berendezett földszintes előcsarnokában, ahol Ringoléné elbucszott az éjjeli látogatótól azzal:

— Bocsánatot kérek, de fáradt vagyok és visszavonulok hálószobámba.

A két férfi percek múltán ott ült két kényelmes bőrkarosszékekben Paul Ringolet dolgozószobájában. A házgazda konyakot töltött, szivardobozt nyitott és szívélyesen kínálta vendégét:

— Parancsoljon!

III.

A két férfi kocintott. Kiitták konyakjukat, rágyújtottak szivarjukra és szólanul eregeték a levegőbe az első füstkarikákat.

Paul Ringolet aztán megszólalt:

— Most pedig rendelkezésre állok, monsieur. — Azt méltóztatott említeni, hogy harminc esztendő óta szomszédja madame d'Hiverné. Igen lekötelezve, ha elmondana nekem mindent, amit róla tud.

— Igen szívesen, de előbb engedjen meg nekem egy kérdést.

— Kérem, monsieur Ringolet.

— Ön azt említette, hogy madame d'Hivert valami szerencsétlenség érte. Szabadna tudnom, hogy mi az?

— Természetesen. És elnézését kérem, hogy nem ezzel kezdtem. Hiszen voltaképpen ez adja magyarázatát érdeklődésének. Az eset rendkívül egyszerű azonban annyira fölzagolt, hogy megelégedtem a kötelező felvilágosítás megadásáról és mohóságomban mindjárt kérdéssel akartam ostromolni.

— Nem tesz semmit, uram. Hallgatom.

(Folytatása következik.)

Pardón, pardón, Senora, van vámolni valója?

Két év előtt februárban Temesvárra érkezett Yerche Elis brazíliai állampolgárnő, aki üzleti ügyeket akart városunkban elintézni. Senora Yerche három hatalmas bőröndöt hozott magával, amelyek a temesvári vámhivatalba kerültek. Amikor ott megkérdezték tőle, hogy van-e elvámolni való holmija, egyszerűen kijelentette, hogy csak a fehéreneműje és ruhái vannak a bőröndben. Manescu Petru vámíszviselő nem elégedett meg ezzel a kijelentéssel, hanem felnyitatta a bőröndöket, hogy azok tartalmát megtekintse. Az egyik bőröndből azután előkerült több férfing és amikor a vámíszviselő aziránt érdeklődött, hogy Braziliában vajon férfinget viselnek-e a nők, a Senora csak zavartan mosolygott. De nemcsak férfingek voltak a bőröndben, hanem csodálatosan szép szőrmék is és fanasztikus színekben csillogó bőrök is, amelyek valamikor a brazíliai őserdők félelmetes kigyóinak sima testét fedték. Ezeket a holmikat a vámíszviselő nem tekintette a brazíliai hölgy „saját fehéreneműjének”, és ezért jegyzőkönyvet készített a vámvizsgálat eredményéről és ennek alapján fizesítőzerlel bírsággal sújtották Yerche Elis. A bőröndök tartalmát elkobozták és a büntvádi eljárás is megindult. Az ügy tegnap került a temesvári törvényszék elé, de a tárgyaláson Senora Yerche nem jelent meg, mert azóta ismét visszautazott Braziliába. A törvényszék így távollétében ítékezett felette és négy hónapi fogházra ítélte.

Dr. Pop Cornél, a Párisban élő bucurestii ügyvéd intézkedett, hogy fizessék ki a terhére kivetett kétmillió vámbírságot

Nagyváradról jelentik: Néhány héttel ezelőtt nagyszabású valutacsempészést lepleztek le a biharpüspöki vámhivatal tisztviselői. A tisztviselőknek már régebbi idő óta felűnt, hogy egy bucurestii rendszámú gépkocsi gyakran jár át a határon. A gépkocsi, melyet egy Schuster nevű sofőr vezetett,

Pop Cornél dr. bucurestii ügyvéd tulajdona volt és a gépkocsivezető minden átkelésnél azt mondta, hogy a gazdája családjával együtt Párisban van és őt is odarendelték.

A múlt hónapban ismét befutott a gépkocsi a biharpüspöki állomásra. A vámnál ezúttal a szokottnál is behatósabban átvizsgálták a gépkocsit és mármár azt hitték, hogy gyanujuk nem volt alapos, a mikor

egy ütődött bádógodóban, amely dróttal volt a kocsira erősítve, nagymennyiségű külföldi érő valutát és aranyfémeket találtak, amelyek értéke meghaladta a 600 ezer lejt.

A nyomozó hatóságok legalább tizenötmillió

leire becsülik azt az összeget, amely eddig Pop Cornél autóián kivándorolt az országból.

Mint hogy azonban bizonyították csak a legutóbbi, hatszázezer leies szállítmányra vonatkozólag volt, ezért Pop Cornél dr.-ra kétmilliótven ezer leibírságot róttak ki. A nagyváradi törvényszék a vámbírság erejéig büntügyi zárlatot foganatosított Pop Cornél dr. bucurestii vagyonára: lakására, annak berendezésére, több blokk-házára, gépkocsijára és snagovi villájára.

A még mindig Párisban tartózkodó Pop Cornél megbízta Elekes Nerva dr. bucurestii és dr. Pop Romul nagyváradi ügyvédek, hogy

fizessék ki a kétmillió vámbírságot és intézkedjenek a büntügyi zárlat feloldása iránt.

A kifizetés megtörtént és ennek alapján a vizsgálóbíró feloldotta a zárlatot.

Ezzel azonban csak a vámbírság ügye van elintézve, a valutacsempészés, valamint kihágás miatt az eljárás tovább folyik Pop Cornél dr. ellen, akit Párisban diplomáciai úton fognak kihallgatni.

PENTEK, JANUÁR 27.

Bucuresti. 6.35: Ritmikus torna, orvosi hírek, reggeli hangverseny, háztartási tanácsok. 12: Hanglemezek. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport. 13.10: Déli hangverseny. 14.10: Hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15.10: Közlemények. 18: Időjelzés, időjárásjelentés. 18.02: Hanglemezek. 19: Szociális krónika. 19.15: Szalonzene. 20: Ion Conea előadása. 20.15: Hanglemezek. 20.30: Verdi: Rigoletto című operájának közvetítése. 21: Hírek. 21.55: Sport. 22.30: Hírek. 23.20: Hanglemezek. 23.45: Hírek külföldre francia és német nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna. Hírek. Hanglemezek. Utána: Étrend közlemények. 11: Hírek. 11.20: Felolvasások. 13.10: Hanglemezek. 13.30: Hírek. 13.30: Szalonzene. 15.35: Hírek. 17.15: Diák-félóra. 17.45: Hírek. 18: Hangképek. 18.30: Udo Dammert zongorázik a magyar-német művészcsere keretében. 19: Sportközlemények. 19.10: Bonkáló Sándor dr. előadása. 19.35: Kurina Simi cigányzenekara. 20.15: Hírek. 20.45: Versek. 21.20: Budapesti Hangverseny Zenekar. 21.55: Külügyi negyedóra. 22.40: Hírek. 23: Dán kamaranégyes. 23.30: Hírek. 24: Hírek angol és francia nyelven. 0.10: Csorba Gyula cigányzenekara muzsikál. 1.05: Hírek.

Rádió

Budapest II. 19.30: Gyorsírótanfolyam. 20.15: Dr. Schoen Arnold előadása. 21: Beethoven-hanglemezek. 22: Hírek.
Bécs. 19.50: Hangjáték. 21.10: Zenekari hangverseny. 23.30: Könnyű zene.
Belgrád. 19: Lemezek. 21: Kamarazene. 22: Fuvószen. 23.15: Vendégloji zene.
Milánó. 20.20: Lemezek. 22: Szimfonikus hangverseny. 24.15: Táncczene.
Strassburg. 20.30: Keringők. 21.30: Lemezek. 22.15: Kubai tánczene. 22.30: Fuvószen. 23.05: Lemezek. 23.15: Operett.
Varsó. 20: Zenekari hangverseny énekszámokkal. 22: Kardalok. 22.15: A filharmónikusok hangversenye. 23.45: Lemezek.

SZOMBAT, JANUÁR 28.

Bucuresti. 6.45: Ritmikus torna, orvosi tanácsok, hanglemezek, háztartási tanácsok. 12: Országóra. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport. 13.10: Déli hangverseny. 14.10: Hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15.10: Közlemények. 17: Országóra. 18.15: A „Munka és jókedély” órája. 19.15: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.17: Dumiru Imbrescu előadása. 19.30: Lutá Iovita zenekara. 20: St. Bársánescu előadása. 20.15: Szalonzene. 21: Rádióposta. 21.15: Corologos jazzzenekar. 22: Hírek, sport. 22.15: Hanglemezek. 23: Hírek. 23.15: Fratii Stănescu zenekara. 23.45: Hírek külföldre francia és angol nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna, hírek, hanglemezek. Utána: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.15: Ifjusági rádió. Előadás hanglemezekkel. 11.45: Mit nézünk meg? 1.10: Lovászi Ferenc és cigányzenekara. 1.30: Hírek. 2.20: Időjelzés, időjárásjelentés. 2.30: Hanglemezek. 3.35: Hírek. 4: Élelmiszerárak. 5.20: Móra Panka meséi. 5.45: Hírek. 6: Mit üzen a rádió? 6.30: Kékes Irén énekel, kísér: Pertis Jenő és cigányzenekara. 7.20: A felvidéki munkás új kenyer. 7.40: Hanglemezek. 8.05: Hírek. 8.20: Hanglemezek. 8.50: „Pehelyke”. Színmű négy felvonásban. 10.40: Hírek, időjárásjelentés. 11: Mikulaj Gusztáv jazzzenekara. 11.30: Hírek német és olasz nyelven. 11.45: Operaházi zenekar. 12: Hírek angol és francia nyelven. 1.05: Hírek.

Budapest II. 6.50: Mezőgazdasági félóra. 8.20: A világ városai: Róma. Előadás. 8.50: Szalonzene. 10: Hírek. 10.25: Mikulaj Gusztáv jazzzenekara.

Bécs. 20.10: Népdalok. 21.10: Dalos-zenes est. 23.30: A rádiózenekar hangversenye.

Belgrád. 19.15: Népdalok. 20: Lemezek. 21: Népdalok és táncok. 22.30: A rádiózenekar hangversenye. 23.15: Táncczene.

Milánó. 20.20: Könnyű és táncczene. 22: Operett-előadás. 24.15: Táncczene.

Strassburg. 21.30: Lemezek. 22.20: Lemezek. 22.30: A rádiózenekar hangversenye.

Varsó. 18.25: Könnyű hangverseny. 20.15: Dalos-zenes est. 22: Táncczene. 24.15: lemezek.

APRÓ HIRDETÉSEK

Az este 6 óráig feladott hirdetések másnap reggel megjelennek

Az 1938. júl. 18-án megjelent 69094. sz. miniszteri rendelet alapján apróhirdetési árak a következők: álláskeresés, elvesztett tárgyak, eltűnt személyek, fürdő- és gyógyhely hirdetések szavankint egy leu. Levelezés nem közzelhető. Házasság szavankint öt leu. minden más rovatban szavankint kettő leu. Legkisebb apróhirdetés tíz szó. Az apróhirdetések díja előre fizetendő. — Apróhirdetéseket felvesz I. kerület: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata Legkisebb apróhirdetés tíz szó. — Kardos-traffic, Piata Traian (szerb templom mellett). Grósz-traffic, Calea Dorobantilor 2. — Olariu-traffic, Piata Dragalina 6. Telefonton 45-06. — Vlttek-traffic, Bul. Carol 54. — Galgóczy-traffic, Strada Bratianu 15/a. Telefonton 5-13.

Alkalmazás

Gyermektelen házaspár középkorú, ahol az asszony nagyon jól főz, szépen mos és vasal, egyéb házi munkához is ért. A férfi munka köre a ház körül lenne. Vidékre azonnalra felvételt. Cím a kiadóban. 616

Állást keres

Mosást, vasalást, takarítást vállal szorgalmas fiatalasszony. Cím a kiadóban. 2848

Zsúrokra, nagy vacsorákra a legfinomabb ételek készítését vállalom. Nagy gyakorlattal rendelkezem. Kovács Zsuzsa III., Str. Diaconul Coresi. 24. 593

Lakás

Két egyszobás lakás. Lehetőleg az I. kerületben, vagy ahhoz közel kerestetik. Címeiket kérem a kiadóba leadni. 680

Állandó rendes lakónak 3 nagyszobás I. emeleti uccal modern, féregmentes lakás 2.300 leiert május 1-re kiadó. IV. Bulev. I. G. Duca 19. 621

Kiadó családi ház 2 szoba és mellékhelyiségekből álló, havi 600 leiert azonnalra. II. Str. Lăutari No. 6. Bővebbet I. Piata Luther 1. 2-3 óra között. 609

Kiadó azonnalra Belváros központjában nagy üzlethelyiség, raktárral, úgyszintén nagy pincehelyiség. Bővebbet Transsylvania biztosító Str. V. Alexandri 7. Telefon: 11-74. 622

Külfönjéle

Szűcs Stefan s'a pierdut buletinul alb, găsitorul este rugat a-l preda la politie. 620

Társat, vagy társnőt keresek 100-150 ezer lei tőkével. Ajánlatokat „Szaküzlet” jellegre a kiadóba kérem leadni. 619

Adás-vétel

Singer varrógép, lehetőleg sülyesztéhető, megvételre kerestetik. Címeiket érdeklődéssel „Jó gyártmány” jellegre a kiadóba leadni. 690

Hirdessen a Déli Hírlapban

Nyomatja a „HIRLAP” tipografia și editura S. i. n. c. Arad.